

Ελληνική Δημοκρατία

*Υπουργείο Εργασίας, κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής
Αλληλεγγύης*

Ειδική Γραμματεία Κοινωνικής Ένταξης των Ρομά

Δήμος Αρταίων

**«Σχέδιο Δράσης για την κοινωνική ένταξη των Ρομά στο Δήμο
Αρταίων»**

Περιεχόμενα

Περιεχόμενα.....	2
.....	3
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	3
Εθνική και Περιφερειακή Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη των ΡΟΜΑ	3
Α. Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά.	3
Β. Περιφερειακή στρατηγική για την κοινωνική ένταξη των Ρομά της Περιφέρειας... Ηπείρου.....	4
<i>Παρουσίαση Δήμου-Επιχειρησιακός σχεδιασμός - Κοινωνικές Δομές και Υπηρεσίες του Δήμου.....</i>	<i>6</i>
ΠΡΩΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ.....	21
Ανάλυση Υφιστάμενης Κατάστασης.....	2146
Παρεμβάσεις που έχουν λάβει χώρα και αφορούν τον Ρομά πλυσμό (Καλές/κακές πρακτικές).....	46
Ανάλυση SWOT - Πλεονεκτήματα- Αδυναμίες, Ευκαιρίες- Απειλές	47
ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΝΟΤΗΤΑ.....	49
<i>Στρατηγική Υλοποίησης Παρεμβάσεων – Στόχοι, Άξονες, Δράσεις.....</i>	<i>49</i>
<i>Συμμετοχή ωφελουμένων στο σχεδιασμό της ολοκληρωμένης παρέμβασης.....</i>	<i>55</i>
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 1: «ΣΤΕΓΑΣΗ ΚΑΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ»	58
Δράση Ι: Επιδότηση Ενοικίου	58
Δράση ΙΙ: Βραχυπρόθεσμες –μεσοπρόθεσμες δράσεις για τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης 58	διαβίωσης 5858
Δείκτες Στέγασης και Βασικών Υποδομών	61
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 2: «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ».....	62
Δείκτες Εκπαίδευσης	63
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 3: «ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΣΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ».....	63
Δείκτες Προώθησης στην Απασχόληση	64
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 4: «ΥΓΕΙΑ»	65
Δείκτες Υγείας	65
Οριζόντιες δράσεις	66
Δείκτες Κοινωνικής Μέριμνας και Ένταξης	68
ΤΡΙΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ.....	70
Προϋπολογισμός Δράσεων ανά Άξονα	70
Χρονοδιάγραμμα Υλοποίησης Δράσης	72

Εθνική και Περιφερειακή Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά

A. Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά.

Η Ελλάδα, εναρμονιζόμενη προς τις Ευρωπαϊκές κατευθύνσεις όπως και κάθε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχει προβεί στην ανάπτυξη **Εθνικής Στρατηγικής και Εθνικού Στρατηγικού Σχεδιασμού** για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά.

Ο **Στρατηγικός Στόχος**, όπως αυτός ορίζεται στο **Πλαίσιο Εθνικής Στρατηγικής για τους Ρομά**, είναι «η άρση των όρων του κοινωνικού αποκλεισμού και η δημιουργία των προϋποθέσεων της κοινωνικής ένταξης των Ρομά, που διαβιούν νόμιμα στη χώρα». Επιπρόσθετα θα πρέπει να ληφθούν υπόψη νέες νομοθετικές ρυθμίσεις όπως η καθολική εφαρμογή του Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης (ΚΕΑ).

Ο **Στρατηγικός Στόχος** θα επιτευχθεί μέσω τριών επιμέρους στόχων:

i. Εξασφάλιση και εγγύηση του «κατοικείν»

Οι συνθήκες κατοίκησης και στέγασης των Ρομά στην Ελλάδα χαρακτηρίζονται ως ακατάλληλες. Στόχος είναι η δημιουργία αποδεκτών συνθηκών διαβίωσης και η χάραξη μίας στρατηγικής για τη διαχείριση του κατοικείν που να αποσκοπεί σε βιώσιμη, ασφαλή και λειτουργική κατοίκηση, οργανικά συνδεδεμένη με τον αστικό και κοινωνικό ιστό.

ii. Ανάπτυξη υποστηρικτικού πλέγματος κοινωνικής παρέμβασης (στους τομείς της απασχόλησης, εκπαίδευσης, υγείας και κοινωνικής φροντίδας)

Οι τομείς παρέμβασης στο πλαίσιο του δεύτερου στόχου είναι:

Εκπαίδευση: βάσει του συνταγματικού δικαίου και της απαίτησης του Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης (ΚΕΑ) (για την υποχρέωση ολοκλήρωσης της υποχρεωτικής εκπαίδευσης των παιδιών των ωφελουμένων από το συγκεκριμένο επίδομα), επιδιώκεται η ένταξη όλων των παιδιών στη σχολική πραγματικότητα με στόχο τη μείωση της σχολικής διαρροής και τη διάχυση της εκπαίδευσης τους σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης. Το αποτέλεσμα θα

είναι η αύξηση του επιπέδου του κοινωνικού, πολιτιστικού και λειτουργικού εγγραμματισμού τους.

Απασχόληση: επιδίωξη πολύ-επίπεδης παρέμβασης για την ποσοτική και ποιοτική βελτίωση της απασχόλησης των Ρομά, με αποτέλεσμα έως το 2020 να μειωθεί η αδήλωτη εργασία, να αυξηθεί η προσβασιμότητα στην αγορά εργασίας και να ενισχυθεί η επιχειρηματικότητα ιδιαίτερα για τους νέους Ρομά.

Υγεία - Κοινωνική Φροντίδα: επιδίωξη έως το 2020 να εξασφαλίζεται η πρόσβαση στις πρωτοβάθμιες Υπηρεσίες Υγείας, στις παρεμβάσεις προληπτικής ιατρικής, αγωγής υγείας αλλά και στις παρεμβάσεις στον τομέα των κοινωνικών υπηρεσιών με στόχο την υποστήριξη της διαδικασίας της πλήρους ένταξης των Ρομά.

iii. Ανάπτυξη κοινωνικού διαλόγου και συναίνεσης μέσω της κοινωνικής χειραφέτησης και της συμμετοχής των ίδιων των Ρομά.

Η κοινωνική ένταξη των Ρομά δεν είναι μια συνήθης και εύκολη διαδικασία. Η στρατηγική της κοινωνικής ένταξης θα πρέπει να διέρχεται μέσα από διαδικασίες κοινωνικής διαβούλευσης και κοινωνικής συναίνεσης. Μόνο σε αυτή την περίπτωση θα αποτελεί μια διακριτή και αποδεκτή πολιτική, που δε θα υπόκειται ούτε σε παρερμηνεία ούτε σε στρέβλωση. Αυτόν το στόχο θα εξυπηρετεί η ανάπτυξη ενός θεσμού κοινωνικής διαβούλευσης, ο οποίος σε τακτικά διαστήματα μέσα από διαδικασίες διαλόγου θα συζητά την ανάπτυξη των πολιτικών ένταξης και θα στηρίζει την εφαρμογή τους. Σε ένα τέτοιο θεσμό θα πρέπει να υπάρχει σημαντική εκπροσώπηση των Ρομά.

B. Περιφερειακή στρατηγική για την κοινωνική ένταξη των Ρομά της Περιφέρειας Ηπείρου

Στο πλαίσιο του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινωνικής Ένταξης Περιφέρειας Ηπείρου πραγματοποιήθηκε συλλογή στοιχείων με στόχο τη διαμόρφωση της πληρέστερης εικόνας για την οικονομική και κοινωνική κατάσταση των Ρομά προκειμένου να επιτευχθεί η όσο το δυνατόν ευρύτερη και πιο στοχευμένη παρέμβαση είτε ανά οικισμό είτε ανά Δήμο και Δημοτική ενότητα στα όρια του οποίο διαβιούν Ρομά.

Ο επιχειρησιακός σχεδιασμός της περιφέρειας, εξειδικευμένα για τον πληθυσμό Ρομά αρθρώνεται στους ακόλουθους άξονες:

Άξονας Προτεραιότητας 1: Βελτίωση συνθηκών Διαβίωσης

Τίτλος Παρέμβασης

1. πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες αντιμετώπισης της φτώχειας
2. Ανάπτυξη ή βελτίωση υποδομών για περιθωριοποιημένες κοινότητες

• Άξονας Προτεραιότητας 2: Πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας και πρόνοιας

Τίτλος Παρέμβασης

1. Δημιουργία /αναβάθμιση κοινωνικών υποδομών, υποδομών πρόνοιας, φροντίδας για τη στήριξη ευπαθών ομάδων
2. Λειτουργία κοινωνικών υποδομών, υποδομών πρόνοιας, φροντίδας για τη στήριξη ευπαθών ομάδων

• Άξονας Προτεραιότητας 3: Καταπολέμηση των διακρίσεων και προώθηση της ισότητας των ευκαιριών

Τίτλος Παρέμβασης

1. Δράσεις για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά
2. Κέντρα Κοινότητας
3. Υπηρεσίες Υποστήριξης γυναικών και παιδιών που υφίστανται διακρίσεις
4. Εξειδικευμένη εκπαιδευτική υποστήριξη για ένταξη μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες

• Άξονας Προτεραιότητας 4: Πρόσβαση στην αγορά εργασίας

Τίτλος Παρέμβασης

1. Συμβουλευτική και επαγγελματική επιμόρφωση –κατάρτιση για την αναβάθμιση προσόντων και δεξιοτήτων

2. Αξιοποίηση των δυνατοτήτων της κοινωνικής οικονομίας και της κοινωνικής επιχειρηματικότητας για την πρόσβαση στην απασχόληση των ευπαθών ομάδων
3. Τοπικά προγράμματα για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της απασχόλησης ευπαθών ομάδων

Παρουσίαση Δήμου-Επιχειρησιακός σχεδιασμός - Κοινωνικές Δομές και Υπηρεσίες του Δήμου Αρταίων.

1. Γεωγραφικά

Ο Δήμος Αρταίων αποτελεί το δεύτερο μεγαλύτερο Δήμο της Περιφέρειας Ηπείρου. Σ' αυτόν βρίσκεται η πρωτεύουσα του Νομού Άρτας και αποτελείται σήμερα, από τους πρώην Δήμους Αμβρακικού, Αρταίων, Βλαχερνών, Ξηροβουνίου και Φιλοθέης με πληθυσμό 43.166 κατοίκους και καλύπτει έκταση 402,3 Km² (Απογραφή 2011).

Ο ευρύτερος γεωγραφικός χάρτης στον οποίο εντάσσεται ο Δήμος Αρταίων οριοθετείται στα βορειοδυτικά από τα όρη της Πίνδου (Ξηροβούνι, Τζουμέρκα) όπου και εκτείνεται ένα ιδιαίτερου κάλους φυσικό περιβάλλον αποτελούμενο από Δάση , τον ποταμό Άραχθο και την τεχνητή λίμνη του Πουρναρίου .Στο κέντρο του Δήμου εκτείνεται ο εύφορος Κάμπος της Άρτας και νότια του είναι ο Αμβρακικός Κόλπος όπου βρίσκεται το Εθνικό Πάρκο Υγροτόπων Αμβρακικού. Ο Αμβρακικός Κόλπος είναι ένας από τους μεγαλύτερους κόλπους της Ελλάδας (499 τ.χλμ) και ένας από τους σημαντικότερους υγροτόπους στην Ευρώπη που περιλαμβάνεται στους 11 ελληνικούς υγροτόπους διεθνούς ενδιαφέροντος της σύμβασης RAMSAR.

Στο Δήμο Αρταίων βρίσκεται η Πρωτεύουσα του Νομού Άρτας η πόλη της Άρτας. Η πόλη συγκεντρώνει όλες της υπηρεσίες και λειτουργίες ενός σύγχρονου κέντρου με αξιόλογης σημασίας υποδομές στην Υγεία με κύριο το Γενικό Νοσοκομείο Άρτας και την εκπαίδευση με κύριο το ΤΕΙ Ηπείρου που έχει έδρα την Άρτα.

Η Άρτα βρίσκεται στο κέντρο της αλυσίδας των αστικών κέντρων της βορειοδυτικής Ελλάδας , που συγκροτούν ένα δίκτυο τόπων φορτισμένο με ιδιαίτερο φυσικό, οικολογικό, ιστορικό , αρχαιολογικό και πολιτισμικό ενδιαφέρον.

Ο άξονας αυτός των αστικών Κέντρων θα αποτελέσει ουσιαστικά και τον άξονα οδικής επικοινωνίας της χώρας με την Αλβανία αλλά και την Ιταλία (Ιόνια οδός – Εγνατία οδός – Λιμάνι Ηγουμενίτσας). Η εικόνα των πόλων έλξης ολοκληρώνεται με τον πυρήνα ιστορικών και αρχαιολογικών χώρων και μνημείων με σημαντικότερα την Αρχαία Αμβρακία ,το Θρυλικό Γεφύρι της Άρτας, τον Ι.Ν. Παρηγορήτισσας Άρτας, την Παναγία των Βλαχερνών, τον Ι.Ν. Αγίας Θεοδώρας.

Η θέση και ο ρόλος του Δήμου στην Περιφέρεια Ηπείρου

Ο Δήμος Αρταίων αποτελεί το δεύτερο μεγαλύτερο Δήμο της Περιφέρειας Ηπείρου. Ο Δήμος Αρταίων ανήκει στο Νομό Άρτας της Περιφέρειας Ηπείρου που συνορεύει βόρεια με την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας , ανατολικά με την περιφέρεια Θεσσαλίας νότια με την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας και Δυτικά με την Περιφέρεια Ιονίων Νήσων. Η μοναδικότητα του στην Περιφέρεια Ηπείρου έγκειται σε δύο στοιχεία του Α) στο γεγονός ότι συνδυάζει βουνό και θάλασσα και μια εξαιρετικά εύφορη πεδιάδα (τον κάμπο της Άρτας) γεγονός που του δίνει τη δυνατότητα να παράγει ποικιλία προϊόντων της πρωτογενούς παραγωγής, Β) διαθέτει πλούσιο μνημειακό πολιτιστικό απόθεμα από αρχαιοτάτων χρόνων που σε συνδυασμό με τα μοναδικά φυσικά τοπία του δίνουν τη δυνατότητα να αναπτυχθεί τουριστικά και Γ) η πόλη της Άρτας αποτελεί την πρώτη σε Ιστορία πόλη της Ηπείρου

Ο ρόλος του Δήμου σε επίπεδο Περιφέρειας μετά και την υλοποίηση των σημαντικών έργων της Εγνατίας Οδού και του Λιμανιού της Ηγουμενίτσας έχει υποβαθμιστεί σε σχέση με τους υπόλοιπους κεντρικούς Δήμους της Περιφέρειας. Σε αυτό έχει συμβάλει και το γεγονός ότι μέχρι σήμερα δεν έχουν αξιοποιηθεί επαρκώς και τα συγκριτικά πλεονεκτήματα του Δήμου. Στόχος είναι να αναβαθμιστεί ο ρόλος του Δήμου στην Περιφέρεια Ηπείρου με την αξιοποίηση της νέας προγραμματικής περιόδου 2014-2020, την ενεργοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού και των παραγωγικών δυνάμεων της περιοχής καθώς και με την αξιοποίηση των συγκριτικών της πλεονεκτημάτων , ώστε η περιοχή να ανακάμψει.

Η θέση και ο ρόλος του Δήμου στο Νομό Άρτας

Ο Δήμος Αρταίων αποτελεί τον μεγαλύτερο Δήμο του Νομού Άρτας. Στο Δήμο Αρταίων βρίσκεται η πρωτεύουσα του Νομού η πόλη της Άρτας. Όσον αφορά στη επιρροή του Δήμου Αρταίων στους υπόλοιπους οικισμούς του Νομού Άρτας η

πόλη της Άρτας συγκεντρώνει όλες τις υπηρεσίες και λειτουργίες ενός σύγχρονου κέντρου και εξυπηρετεί τον πληθυσμό όλου του Νομού. Υπηρεσίες Περιφερειακού επιπέδου, Τράπεζες, Εμπόριο, Υγεία, Εκπαίδευση αποτελούν την αιχμή.

2. Πληθυσμιακά -Δημογραφικά

Πρωταρχικό βήμα σχετικά με την ανάλυση των υφιστάμενων και των μελλοντικών κοινωνικών δομών που θα διαμορφώσει ο Δήμος Αρταίων, αποτελεί η ανάλυση του πληθυσμιακού υποβάθρου που εντοπίζεται στη χωρική αυτή ενότητα και η κοινωνικοοικονομική κατάσταση των κατοίκων συγκριτικά και με τους άλλους Δήμους της Περιφερειακής Ενότητας Άρτας, προσπαθώντας να διερευνηθούν και σχέσεις αλληλεξάρτησης. Ιδιαίτερη σημασία δίνεται σε στοιχεία που παρουσιάζουν την ανεργία και τη φτώχεια, θεωρώντας σημαντική την ταυτόχρονη αναφορά σε γεωγραφικά και πληθυσμιακά χαρακτηριστικά του Δήμου.

Με βάση τις απογραφές που διενεργεί η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), από το 1981 έως το 2011, επισημαίνεται ότι ο πληθυσμός της Περιφερειακής Ενότητας Άρτας σημείωσε σημαντική μείωση, μεγέθους 15% κατά την τελευταία δεκαετία, καταγράφοντας το δυσμενέστερο ποσοστό από όλες τις περιφερειακές ενότητες της Περιφέρειας Ηπείρου.

Πίνακας 1: Πληθυσμιακή Απογραφή της Περιφερειακής Ενότητας Άρτας (1981-2011)

Γεωγραφική Ενότητα	1981	Μεταβολή 81-91	1991	Μεταβολή 91-01	2001	Μεταβολή 01-11	2011
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	9.729.350	5,2 %	10.259.900	6,4 %	10.964.020	-1,60%	10.787.690
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ	324.582	4,5 %	339.728	4,0 %	353.820	-5,10%	336.650
Π.Ε. ΆΡΤΑΣ	80.073	-1,7%	78.719	-0,7 %	78.134	-15,00%	67.877
Π.Ε. ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	41.290	7,0%	44.188	-3,3 %	46.091	-5,50 %	43.660
Π.Ε. ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	147.304	6,9 %	158.193	7,1 %	170.239	-1,70 %	167.400
Π.Ε ΠΡΕΒΕΖΑΣ	55.915	4,6%	58.628	1,2 %	59.356	-2,80 %	57.720

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ 1981-1991-2001-2011

Η Περιφερειακή Ενότητα Άρτας διαθέτει πληθυσμό που ανέρχεται στα 67.877 άτομα ενώ ο Δήμος Αρταίων με 43.166 άτομα αποτελεί το 64% του

συνολικού πληθυσμού της ενότητας εκ των οποίων 21.216 άνδρες και 21.950 γυναίκες.

Κύρια δημογραφική τάση αποτελεί η πληθυσμιακή συρρίκνωση και γήρανση του πληθυσμού, όπως παρατηρείται και στο σύνολο της Χώρας.

3. Οικονομικά

Η Περιφέρεια Ηπείρου αποτελεί σε όρους Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος την φτωχότερη Περιφέρεια της Ελλάδας και ενδοπεριφερειακά σε σχέση με το κατά κεφαλήν εισόδημα «φτωχότερη» είναι η Άρτα η οποία εμφανίζει και το μεγαλύτερο ποσοστό πληθυσμού που ζει σε κίνδυνο φτώχειας. Στη Περιφερειακή Ενότητα Άρτας καταγράφονται 19.864 άτομα με εισόδημα μέχρι 6.000 € γεγονός που συνεπάγεται ότι βρίσκονται σε κίνδυνο φτώχειας. Η προσέγγιση αυτή σε συνδυασμό με τον πληθυσμό της που ανέρχεται σε 67.877 άτομα, οδηγεί στο συμπέρασμα ότι το ποσοστό του πληθυσμού που ζει με κίνδυνο φτώχειας εκτιμάται τουλάχιστον σε 29,26%. Ακολουθεί η ΠΕ Θεσπρωτίας με 28,7%, η ΠΕ Πρέβεζας με 27,6% και η ΠΕ Ιωαννίνων με 17,7%.

**Πηγή ΓΓΠΣ 2012 - Κατανομή μισθωτών ανά κλιμάκιο μηνιαίων καθαρών αποδοχών από την κύρια απασχόληση.*

Ο Δήμος Αρταίων ανήκει σε έναν από τους 17 Δήμους –**θύλακες υψηλής και μακροχρόνιας ανεργίας**, όπου εφαρμόζεται το **Πιλοτικό Πρόγραμμα της Κοινωφελούς εργασίας**, χρονικής διάρκειας οχτώ (8) μηνών. Σύμφωνα μ' αυτό θεωρούνται 3.340 μακροχρόνια άνεργοι και ορίζονται ως ωφελούμενοι οι 334.

Επιπλέον ο Δήμος Αρταίων με βάση πληθυσμιακών κριτηρίων, δεικτών φτώχειας και ποσοστού ανεργίας, ανήκει σε έναν από τους 30 Δήμους, που έχει επιλεγεί για την εφαρμογή του **Πιλοτικού Προγράμματος του Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης (ΚΕΑ)**. Σύμφωνα με το Υπουργείο Εργασίας οι δικαιούχοι υπολογίζονται περίπου στους 3.000 στο δήμο Αρταίων.

Να αναφέρουμε ότι υπήρξε δυσκολία στην συλλογή στοιχείων σχετικά με τα εισοδήματα του πληθυσμού του Δήμου. Παρόλα αυτά όμως μπορούμε να εξάγουμε συμπεράσματα για την οικονομική κατάσταση τόσο από όσα αναφέρθηκαν μέχρι

στιγμής όσο και από την εφαρμογή των διαφόρων προγραμμάτων (TEBA ,καρτών σίτισης, ΚΕΑ).

Για το πρόγραμμα Τ.Ε.Β.Α. (Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας για τους Απόρους) της Επισιτιστικής και Βασικής Υλικής Συνδρομής, τα εισοδηματικά κριτήρια των ωφελουμένων είναι:

- 3.000€ ετησίως για μεμονωμένο άτομο
- 4.500€ ετησίως για το ζευγάρι
- Προσαυξημένο κατά 1.500€ για κάθε ενήλικο εξαρτώμενο μέλος της οικογένειας και 900€ για κάθε ανήλικο εξαρτώμενο μέλος

Μέσα από το TEBA παρέχονται στους ωφελούμενους φρούτα και τρόφιμα.

Δίνουμε μερικά χαρακτηριστικά αυτών που ωφελήθηκαν από το Πρόγραμμα:

Πίνακας 15: Χαρακτηριστικά ωφελουμένων από το Πρόγραμμα

Οικογενειακή κατάσταση	Αριθμός
Άγαμοι	572
Έγγαμοι	420
Διαζευγμένοι	106
Σε διάσταση	21
Χήρος-α	40
ΣΥΝΟΛΟ	1.159

Πηγή: Κοινωνική Υπηρεσία του Δήμου Αρταίων

Μέσα από τις 1.159 οικογένειες που ωφελήθηκαν υπήρξαν 561 παιδιά ηλικίας έως 17 ετών.

Πίνακας 16: Αριθμός ωφελουμένων παιδιών ανά ηλικία

1 έτους	2 ετών	4-6 ετών	7-12 ετών	13-17 ετών
48	34	102	198	148

Πηγή: Κοινωνική Υπηρεσία του Δήμου Αρταίων

Από τα ΚΕΠ του Δήμου Αρταίων, σε όλες τις Δημοτικές ενότητες, έχουν εκδοθεί **1.335 κάρτες σίτισης**.

Σε αυτή τη περίπτωση τα εισοδηματικά κριτήρια είχαν ως εξής:

- 2.400 € ετησίως για μεμονωμένο άτομο

- 3.600 € ετησίως για το ζευγάρι
- Προσαυξανόμενο κατά 1.200 € για κάθε ενήλικο εξαρτώμενο μέλος της οικογένειας και 600 € ετησίως για κάθε ανήλικο εξαρτώμενο μέλος της οικογένειας και μέχρι του ποσού των 6.000 € ετησίως.

Για τη συμμετοχή **στο Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης** τα εισοδηματικά κριτήρια έχουν ως εξής:

Σύνθεση νοικοκυριού	Εξαμηνιαίο εγγυημένο ποσό
Μονοπρόσωπο νοικοκυριό	1.200 ευρώ
Νοικοκυριό που αποτελείται από δύο ενήλικες ή μονογονεϊκό νοικοκυριό με ένα ανήλικο μέλος	1.800 ευρώ
Νοικοκυριό που αποτελείται από δύο ενήλικες και ένα ανήλικο μέλος ή μονογονεϊκό νοικοκυριό με δύο ανήλικα μέλη	2.300 ευρώ
Νοικοκυριό που αποτελείται από τρεις ενήλικες ή δύο ενήλικες και δύο ανήλικα μέλη ή μονογονεϊκό νοικοκυριό με τρία ανήλικα μέλη	2.400 ευρώ
Νοικοκυριό που αποτελείται από τρεις ενήλικες και ένα ανήλικο μέλος ή δύο ενήλικες και τρία ανήλικα μέλη ή μονογονεϊκό νοικοκυριό με τέσσερα ανήλικα μέλη	2.700 ευρώ
Νοικοκυριό που αποτελείται από τέσσερις ενήλικες ή δύο ενήλικες και τέσσερα ανήλικα μέλη ή μονογονεϊκό νοικοκυριό με τέσσερα ανήλικα μέλη	3.000 ευρώ

Στα παραπάνω προγράμματα λαμβάνεται υπόψη και η φορολογητέα αξία των ακινήτων. Σύμφωνα με εκτίμηση του Υπουργείου εργασίας οι ωφελούμενοι στο Δήμο Αρταίων υπολογίζεται ότι θα είναι 3.000 άτομα περίπου.

Παρατίθενται στη συνέχεια δύο πίνακες από τη Γενική Γραμματεία Πληροφορικών συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών για το Οικονομικό έτος 2011, για το Νομό Άρτας.

Πίνακας 17: Δηλωθέν οικογενειακό εισόδημα ανά νομό (Κριτήριο ομαδοποίησης σε ομάδες επαγγελματιών η ΚΥΡΙΑ ΠΗΓΗ Εισοδήματος)

Περιγραφή τόπου μόνιμης διαμονής	Σύνολο ομάδων επαγγελματιών		Εισοδηματίες		Έμποροι- Βιομήχανοι - Βιοτέχνες Επαγγ.	Γεωργοί- Κτηνοτρόφοι- Αλιείς-Εκμ. δασών	Μισθωτοί		Ελεύθεροι επαγγελματίες		Συνταξιούχοι			
	Αριθ. φορολογούμενων (φορ. δηλώσεων)	Δηλωθέν οικογενειακό εισόδημα (σε χιλ. €)	Αριθ. φορολογούμενων (φορ. δηλώσεων)	Δηλωθέν οικογενειακό εισόδημα (σε χιλ. €)			Αριθ. φορολογούμενων (φορ. δηλώσεων)	Δηλωθέν οικογενειακό εισόδημα (σε χιλ. €)	Αριθ. φορολογούμενων (φορ. δηλώσεων)	Δηλωθέν οικογενειακό εισόδημα (σε χιλ. €)	Αριθ. φορολογούμενων (φορ. δηλώσεων)	Δηλωθέν οικογενειακό εισόδημα (σε χιλ. €)		
Νομός Άρτας	34.319	516.826	2.270	7.201	3.878	73.059	4.622	48.070	10.124	176.788	1.365	39.814	12.060	11.893

Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών, ΓΓΠΣ 2011

Από τον συγκεκριμένο πίνακα διαπιστώνουμε ότι ο μεγαλύτερος αριθμός φορολογουμένων είναι οι συνταξιούχοι. Από τους 34.319 που υπέβαλλαν φορολογική δήλωση το 2011 οι 12.060 ήταν συνταξιούχοι και αμέσως μετά οι μισθωτοί.

Το μεγαλύτερο όμως ποσό οικογενειακού εισοδήματος έχει δηλωθεί από τους μισθωτούς και ακολουθούν με μικρή διαφορά οι συνταξιούχοι όπως φαίνεται από τον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 18: Συνολικός φόρος ανα νομό και ομάδα επαγγέλματος (Κριτήριο ομαδοποίησης σε ομάδες επαγγελμάτων η ΚΥΡΙΑ ΠΗΓΗ Εισοδήματος 2011)

Περιγραφή τύπου μόνιμης διαμονής	Σύνολο ομάδων επαγγελμάτων		Εισοδηματίες		Έμποροι-Βιομήχανοι - Βιοτέχνες Επαγγ.		Γεωργοί-Κτηνοτρόφοι-Αλιείς-Εκμ. δασών		Μισθωτοί		Ελεύθεροι επαγγελματίες		Συνταξιούχοι	
	Αριθ. φορολογούμενων (φορ. δηλώσεων)	Δηλωθέν οικογενειακό εισόδημα (σε χιλ. €)	Αριθ. φορολογούμενων (φορ. δηλώσεων)	Δηλωθέν οικογενειακό εισόδημα (σε χιλ. €)	Αριθ. φορολογούμενων (φορ. δηλώσεων)	Δηλωθέν οικογενειακό εισόδημα (σε χιλ. €)	Αριθ. φορολογούμενων (φορ. δηλώσεων)	Δηλωθέν οικογενειακό εισόδημα (σε χιλ. €)	Αριθ. φορολογούμενων (φορ. δηλώσεων)	Δηλωθέν οικογενειακό εισόδημα (σε χιλ. €)	Αριθ. φορολογούμενων (φορ. δηλώσεων)	Δηλωθέν οικογενειακό εισόδημα (σε χιλ. €)	Αριθ. φορολογούμενων (φορ. δηλώσεων)	Δηλωθέν οικογενειακό εισόδημα (σε χιλ. €)
Νομός Άρτας	34.319	25.946	2.270	579	3.878	5.604	4.622	2.155	10.124	6.520	1.365	4.745	12.060	6.341

4. Αναπτυξιακά

Η αναπτυξιακή προσέγγιση του Δήμου ,γίνεται με επιμέρους στρατηγικές επιλογές που βασίζονται στις εξής κατευθυντήριες αρχές :

- Ενίσχυση της απασχόλησης και της επιχειρηματικότητας, με έμφαση στη νέα γενιά
- Ενίσχυση των κοινωνικών παροχών του Δήμου, με έμφαση στις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες και στην Τρίτη Ηλικία
- Βελτίωση της καθημερινότητας των δημοτών
- Ενίσχυση της ενεργούς συμμετοχής των δημοτών στο σχεδιασμό και λήψη αποφάσεων
- Διεκδίκηση πόρων από εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα
- Αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας του Δήμου και του Δημοσίου προς όφελος των δημοτών
- Βελτίωση και πλήρη αξιοποίηση των κοινόχρηστων χώρων του Δήμου
- Εσωτερική οργάνωση του Δήμου και ορθολογική διαχείριση των οικονομικών του
- Δημιουργία ενός Δήμου στις υπηρεσίες του πολίτη
- Ενεργός συμμετοχή του Δήμου στη διεκδίκηση των μεγάλων ζητημάτων που αφορούν την περιοχή μας

Στρατηγική του Δήμου για θέματα Κοινωνικής Πολιτικής

Η Στρατηγική του Δήμου Αρταίων για θέματα κοινωνικής πολιτικής και κοινωνικής ένταξης αποτυπώνεται στο επιχειρησιακό Σχέδιο που εγκρίθηκε με την απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου και αφορά:

Τον άξονα 2:Κοινωνική Πολιτική –Παιδεία- Υγεία –Πολιτισμός και Αθλητισμός και εξειδικεύεται στα μέτρα:

Υγεία, Κοινωνική Πρόνοια, Μέριμνα και Ενσωμάτωση

Εκπαίδευση- Δια βίου Μάθηση

Πολιτισμός

Αθλητισμός

5. ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΔΟΜΕΣ- ΦΟΡΕΙΣ ΚΑΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Χρήσιμα στοιχεία που απεικονίζουν την κοινωνική κατάσταση του Δήμου εντοπίστηκαν μέσα από τις υφιστάμενες κοινωνικές δομές. Συγκεκριμένα τόσο από την κοινωνική υπηρεσία και τα Νομικά Πρόσωπα και τις επιχειρήσεις του Δήμου, όσο και από διάφορες υπηρεσίες και φορείς που δραστηριοποιούνται στη πόλη της Άρτας.

Αρχικά αναφέρονται οι δομές του Δήμου Αρταίων.

1. Κέντρο Κοινότητας

Στο πλαίσιο του στρατηγικού σχεδιασμού της ελληνικής Πολιτείας και της Περιφέρειας Ηπείρου για τη δημιουργία ενός ενιαίου Εθνικού Μηχανισμού (ΕΜ), που συντονίζει τις πολιτικές κοινωνικής ένταξης, παρακολουθεί και αξιολογεί την εφαρμογή τους, προσδιορίζει τις προτεραιότητες, με βάση τις εκάστοτε ανάγκες, ώστε να ενισχύει την αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα του συστήματος κοινωνικής προστασίας, ο Δήμος προχώρησε στη δημιουργία Κέντρου Κοινότητας για την υποδοχή, εξυπηρέτηση και διασύνδεση των πολιτών με όλα τα κοινωνικά προγράμματα και υπηρεσίες, που υλοποιούνται τόσο στην περιοχή του Δήμου Αρταίων αλλά και σε κεντρικό επίπεδο και από τα οποία θα μπορούσαν δυνητικά να ωφεληθούν οι κάτοικοι του Δήμου.

Το Κέντρο Κοινότητας στεγάζεται στο ισόγειο του Δημαρχείου της Άρτας,, στελεχώνεται από 3 άτομα προσωπικό με ειδικότητες 2 Κοινωνικούς Λειτουργούς και έναν Ψυχολόγο.

2. Δ/ση Κοινωνικής Μέριμνας, Παιδείας και Αθλητισμού

Από το **Τμήμα της Κοινωνικής Μέριμνας και Εθελοντισμού του Δήμου** Αρταίων αποδεικνύεται :

1. Σε 609 άτομα, κατοίκους του Δήμου, χορηγούνται επιδόματα ΑμεΑ (βαριάς αναπηρίας, παραπληγικών τετραπληγικών, τυφλότητας, βαριάς νοητικής υστέρησης κ.α) και απροστάτευτων παιδιών από το σύνολο των 1.050 σε επίπεδο Νομού.
2. Μέχρι 31/3/2016 είχαν εκδοθεί 251 βιβλιάρια ανασφαλιστων.

3. Στο Κέντρο Συμβουλευτικής υποστήριξης γυναικών, έχουν απευθυνθεί 150 γυναίκες εκ των οποίων οι 115 είναι χαμηλού οικονομικού επιπέδου και από αυτές οι 98 είναι άνεργες.
4. Ωφελήθηκαν 1.160 οικογένειες μέσα από το πρόγραμμα του ΤΕΒΑ
5. Υλοποιείται το Πρόγραμμα του Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης και διανομής τροφίμων του ΤΕΒΑ.
6. Υλοποιείται το πρόγραμμα της Κάρτας Σίτισης.
7. Το Κοινωνικό Φροντιστήριο που ήδη εφαρμόζεται από το Δήμο σε συνεργασία με τους Ιδιοκτήτες των Φροντιστηρίων Μέσης Εκπαίδευσης εξυπηρετεί 15 περίπου μαθητές της Γ' Λυκείου (παιδιά απόρων οικογενειών) στα υπάρχοντα τμήματα των Φροντιστηρίων, αποφεύγοντας και τον κοινωνικό αποκλεισμό των μαθητών.
8. Παρέχεται επίδομα απορίας.
9. Παρέχονται δωρεάν ξύλα για θέρμανση (για σόμπα και τζάκι) σε άπορες οικογένειες.
10. Δίνονται τρόφιμα ή ένα ποσό για αγορά τροφίμων στις άπορες οικογένειες κάθε χρόνο την περίοδο των Χριστουγέννων και του Πάσχα.
11. Δίνονται ξηρά τρόφιμα και ρούχα σε απόρους, από αυτά που συλλέγει η Κοινωνική Υπηρεσία του Δήμου από τους πολίτες και τις διάφορες δράσεις της.
12. Σε συνεργασία με επιχειρήσεις εστίασης της πόλης μας, δίνεται έτοιμο φαγητό σε περίπου 5 άτομα καθημερινά, διαφορετικά κάθε φορά.
13. Υλοποιεί δράσεις συλλογής τροφίμων για άπορες οικογένειες ελλήνων και μεταναστών.

Αξίζει να αναφερθεί ότι η Κοινωνική Υπηρεσία του Δήμου Αρταίων είναι η μοναδική στον Νομό Άρτας και καλύπτει κοινωνικά και τους άλλους τρεις (3) Δήμους του Νομού.

3. Δημοτική Κοινωφελή Επιχείρηση του Δήμου Αρταίων (ΔΗΚΕΔΑ):

1. Υλοποιείται το πρόγραμμα «Βοήθεια στο σπίτι» σε όλες τις δημοτικές ενότητες (πέντε (5) συνολικά δομές).
2. Λειτουργούν τρία (3) Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (δύο στην Άρτα και ένα στη Γραμμενίτσα) και έχουν δημιουργηθεί για να λειτουργήσουν τον Σεπτέμβριο άλλα δύο (2) στην Άρτα (περιοχή Τριγώνου) και στην Ανέζα για να καλυφθούν οι ανάγκες της περιοχής.
3. Λειτουργεί ένα ΚΔΑΠ-ΜΕΑ το οποίο απασχολεί 30 άτομα σε δύο βάρδιες (πρωινή- απογευματινή) και ο αριθμός των απασχολούμενων ατόμων υπερβαίνει τη δυναμικότητα του κέντρου. Δεν καλύπτονται οι ανάγκες της περιοχής και υπάρχει σοβαρό πρόβλημα.

4. Ν.Π.Δ.Δ. «Κέντρο Κοινωνικής Μέριμνας – Παιδείας – Αθλητισμού – Πολιτισμού» του Δήμου Αρταίων:

1. Λειτουργεί το Κ.Α.Π.Η. (Κέντρο Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων) του Δήμου Αρταίων από το οποίο παρέχονται υπηρεσίες σε περίπου 630 ηλικιωμένους άνω των 60 ετών. Τα μέλη του ΚΑΠΗ εξυπηρετεί γιατρός σε συνεργασία του Δήμου Αρταίων με το Κέντρο Υγείας Καλεντίνης.
2. Λειτουργούν συνολικά 12 Βρεφονηπιακοί - Παιδικοί σταθμοί εξυπηρετώντας 513 παιδιά από τις 662 αιτήσεις.

5. Δ.Ε.Υ.Α. (Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης - Αποχετευσης) του Δήμου Αρταίων:

1. Υπάρχει ειδικό τιμολόγιο για τις ευπαθείς ομάδες, όπου παρέχεται έκπτωση 50% στην κατανάλωση νερού από το πρώτο κυβικό για τις εξής ομάδες καταναλωτών:
 - ✓ Πολύτεκνοι μέχρι και το 24ο έτος του μικρότερου τέκνου της οικογένειας.

- ✓ Τρίτεκνοι για όσο διάστημα έχει η οικογένεια τρία προστατευόμενα τέκνα.
- ✓ Τα πολυμεταγγιζόμενα άτομα που πάσχουν από μεσογειακή ή δρεπανοκυταρική αναιμία.
- ✓ Τα άτομα που υπόκεινται σε αιμοκάθαρση.
- ✓ Οι ανάπηροι με αναπηρία από 80% και άνω.

6. Αρταίων Δημοτική Ανώνυμη Εταιρεία ΟΤΑ (Α.Δ.Α.Ε. ΟΤΑ):

1. Έχουν υλοποιηθεί προγράμματα Τοπικών Πρωτοβουλιών για Ευάλωτες Κοινωνικές Ομάδες (ΤΟΠΕΚΟ).

7. Σχολικές Επιτροπές του Δήμου Αρταίων:

1. Δίνεται κολατσιό σε μαθητές απόρων οικογενειών με διακριτικότητα σε συνεργασία με τα Κυλικεία και τους διευθυντές των σχολείων, έτσι ώστε να μην υπάρχουν υποσιτιζόμενοι μαθητές.
 2. Δίνονται φρούτα σε μαθητές σχολείων σε συνεργασία με ομάδες παραγωγών.
 3. Δίνονται ρούχα και παιχνίδια σε μαθητές απόρων οικογενειών με διακριτικότητα σε συνεργασία με τους διευθυντές των σχολείων.
-
8. **Ο Δήμος Αρταίων** συμμετέχει στο Εθνικό Διαδημοτικό Δίκτυο Υγιών Πόλεων και στον Σύνδεσμο Ιαματικών Λουτρών Ελλάδος.
 9. **Ο Δήμος Αρταίων έχει συστήσει Ταμείο Κοινωνικής Αλληλεγγύης** μέσα από το οποίο συμβάλει στην ανακούφιση των ευπαθών ομάδων.
 10. Τέλος **ο Δήμος Αρταίων** έχει συστήσει και λειτουργεί το Συμβούλιο Ένταξης Μεταναστών.

Άλλες δομές που λειτουργούν στο Δήμο Αρταίων:

- **ΟΑΕΔ Άρτας.** Από τον ΟΑΕΔ Άρτας μας γνωστοποιήθηκε ότι λαμβάνουν επίδομα περίπου 10 άτομα που έχουν αποφυλακιστεί.
- Από το **Κέντρο Πρόληψης** Νομού Άρτας σχετικά με τον αριθμό των εξαρτημένων από τα ναρκωτικά, που απευθύνθηκαν για βοήθεια*, από την περιοχή της Άρτας, μας δόθηκαν τα παρακάτω στοιχεία:

Υπηρεσία	Άτομα	Παρατηρήσεις
Συμβουλευτικός Σταθμός Άρτας (ΚΕΘΕΑ)	70	
ΟΚΑΝΑ Πρέβεζας	100	Πρόγραμμα Βουνοπροφίνης(υποκατάστατο). Δεν το παρακολούθησαν απαραίτητα.
ΟΚΑΝΑ Αιτωλ/νίας	20	Πρόγραμμα Βουνοπροφίνης(υποκατάστατο)
ΚΕΘΕΑ Ιωαννίνων	150-200	Τα τελευταία 5 χρόνια

*Κάποιοι απ' αυτούς μπορεί να απευθύνθηκαν σε περισσότερες από μία υπηρεσίες.

- Το **Γενικό Νοσοκομείο Άρτας** από το οποίο πληροφορηθήκαμε για την ανάγκη για μηνιαία διάθεση φαρμάκων σε περίπου 120 άπορους.
- Στα πλαίσια λειτουργίας του Νοσοκομείου υπάγεται το Κέντρο Αποθεραπείας-Αποκατάστασης Ατόμων με Αναπηρίες Άρτας που πρόσφατα μετονομάστηκε σε Κέντρο Φυσικής και Ιατρικής αποκατάστασης.
- Το **Ειδικό Δημοτικό Σχολείο** όπου φοιτούν 31 μαθητές, ηλικίας 6-14 ετών, οι οποίοι παρουσιάζουν νοητική υστέρηση, διάχυτες διαταραχές ανάπτυξης (αυτισμός κ.α), πολλαπλές αναπηρίες και διάφορα σύνδρομα.
- Το **Ειδικό Εργαστήριο Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (Ε.Ε.Ε.Ε.Κ).**
- **Ερυθρός Σταυρός**
- Από την **Ιερά Μητρόπολη Άρτας** λειτουργούν:
 1. Το **Γηροκομείο**, το οποίο φιλοξενεί 40 ηλικιωμένους
 2. Το Γενικό **Φιλόπτωχο Ταμείο.**
 3. Το Φιλανθρωπικό Ίδρυμα «**Ελέη Άρτας**».
- Η **Ιερά Μητρόπολη Νικοπόλεως και Πρεβέζης**

- Το Ίδρυμα «Αγία Θεοδώρα» για άτομα με αναπηρία που βρίσκεται εκτός Δήμου Αρταίων.
- Η Εταιρεία Εθελοντισμού Αρτινών Γυναικών
- Σύλλογος τυφλών (86 μέλη)
- Σύλλογος γονέων με τρία τέκνα (εγγεγραμμένες 3.300 οικογένειες)
- Σύλλογος Πολυτέκνων (εγγεγραμμένες 2.600 οικογένειες)
- Σύλλογος Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες (εγγεγραμμένα 1.000 μέλη)
- Κέντρο Δημέρευσης Ημερήσιας Φροντίδας Ατόμων με Αναπηρία «αγκαλιά»

ΠΡΩΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

Ανάλυση Υφιστάμενης Κατάστασης

1. Απογραφή Πληθυσμού

Η ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης στις κοινότητες των Ρομά των τριών οικισμών του Δήμου Αρταίων αποτέλεσε αντικείμενο απογραφής που πραγματοποιήθηκε από 1/09/2017 έως 17/10/2017 (τα στοιχεία της οποίας επεξεργάστηκε η Κοινωνική Υπηρεσία του Δήμου Αρταίων). Η καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης μέσα από την απογραφή του πληθυσμού στοχεύει στον εντοπισμό των ιδιαίτερων αστικοδημοτικών, δημογραφικών, κοινωνικών και οικονομικών χαρακτηριστικών καθώς και των ιδιαίτερων προβλημάτων και δυνατοτήτων του συγκεκριμένου πληθυσμού.

Οργανώθηκε ενημερωτική συνάντηση με τους κατοίκους του καταυλισμού προκειμένου να συζητηθεί η σκοπιμότητα της απογραφής. Η απογραφή πραγματοποιήθηκε στους καταυλισμούς, στις περισσότερες περιπτώσεις με επίσκεψη στις κατοικίες των νοικοκυριών. Βασίστηκε στη συμπλήρωση ερωτηματολογίου από την Κοινωνική Υπηρεσία του Δήμου

Στον 1^ο οικισμό που βρίσκεται στην Περιφερειακή Οδό της Άρτας διαμένουν **100** άτομα τα οποία ανήκουν σε 20 οικογένειες. Το μεγαλύτερο ποσοστό των διαμενόντων στον καταυλισμό ανήκει στις ηλικιακές ομάδες π.χ. 15-24 25 άτομα και 25-39 (νέοι) 20 άτομα ενώ καταγράφεται και μεγάλος αριθμός παιδιών 6-14 που φτάνει στα 20 άτομα.

Στον 3^ο οικισμό που εντοπίζεται κι αυτός στη Φιλοθέη δεξιά της Περ .Οδού Άρτας Ιωαννίνων διαμένουν **30** άτομα τα οποία ανήκουν σε 5 οικογένειες. Το μεγαλύτερο ποσοστό των διαμενόντων στον καταυλισμό ανήκει στις ηλικιακές ομάδες π.χ. 15-24 11 άτομα και 25-39 (νέοι) 5 άτομα ενώ στα παιδιά 6-14 ετών έχουμε 5 άτομα

2. Χωροθέτηση και τύπος Οικισμού / Καταυλισμού

Ο 1^{ος} οικισμός αποτελεί έναν οικισμό με κατοικίες αλλά και παραπήγματα εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου Αρταίων σε απόσταση 500 μέτρα από το κέντρο της Πόλης, κοντά στον ποταμό Άραχθο σε καταπατημένη Δημόσια έκταση περίπου 50 στρεμμάτων. Οι χρήσεις γης της έκτασης είναι κοινόχρηστοι χώροι και διοικητήρια υπηρεσιών.

Η αρμοδιότητα έκδοσης πρωτοκόλλων κατεδάφισης αυθαίρετων κατασκευών επί κοινόχρηστων χώρων ανήκει στην Κτηματική Υπηρεσία του Δημοσίου και εκτελούνται με ευθύνη και απόφαση της Γενικής Γραμματείας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Ηπείρου- Δυτικής Μακεδονίας.

3. Κοινωνικά προβλήματα

- Ιδιαίτερα κακές συνθήκες υγιεινής στον καταυλισμό για τους κατοίκους του
- Έντονη παραβατικότητα (χρήση ναρκωτικών ουσιών, χρήση αλκοόλ, επαιτεία, κλοπές, παράνομη οπλοκατοχή κλπ)
- Φαινόμενα επαιτείας από τα παιδιά του οικισμού
- Έχει δημιουργηθεί ιδιότυπο γκέτο κατ'επιλογή των ίδιων των Ρομά προκειμένου να βιώνουν συνθήκες αποκλεισμού
- σχέσεις αντιπαράθεσης , που υπάρχουν με τον μη Ρομά πληθυσμό της γειτονιάς λόγω των αυξημένων φαινομένων κλοπών που παρατηρούνται στις περιοχές πλησίον του οικισμού
- Παράνομες συνδέσεις στα δίκτυα της ΔΕΗ δημιουργούν καθημερινούς κινδύνους για ηλεκτροληψία. Ο βαθμός επικινδυνότητας κυρίως για τα παιδιά είναι μεγάλος διότι τα καλώδια βρίσκονται σε σημεία που είναι εύκολα προσβάσιμα

3. Εκπαίδευση

Η σχολική φοίτηση των παιδιών Ρομά χαρακτηρίζεται από μαθητική διαρροή, ενώ παρατηρούνται προβλήματα, που οδηγούν στην παιδική επαιτεία και παραβατικότητα .Τόσο τα ίδια τα παιδιά όσο και οι οικογένειές τους δεν έχουν αντιληφθεί την αναγκαιότητα της σχολικής φοίτησης . Έχουν την αντίληψη ότι το σχολείο δεν είναι υποχρεωτικό και απαραίτητο. Σε ότι αφορά την προσχολική αγωγή οι Ρομα δεν εγγράφουν τα παιδιά τους σε παιδικούς σταθμούς και νηπιαγωγεία ενώ δεν γράφονται στο γυμνάσιο. Στο Δημοτικό Σχολείο οι γονείς στέλνουν τα παιδιά τους καθώς αποσκοπούν στην απόκτηση του σχετικού επιδόματος που χορηγείται στα τσιγγανόπουλα. Έτσι τα παιδιά παρακολουθούν μαθήματα μέχρι να πάρουν το σχολικό επίδομα, το οποίο χορηγείται περίπου στα μέσα της σχολικής χρονιάς και μετά διακόπτουν την παρακολούθηση. ενώ εγγράφονται συνήθως δεν παρακολουθούν .

Ο αναλφαβητισμός υπάρχει σε μεγάλο ποσοστό για την πληθυσμιακή ομάδα των τσιγγάνων . Οι ελλείψεις και τα προβλήματα που επικρατούν στον τομέα της εκπαίδευσης οφείλονται σε ένα πλήθος αιτιών. Οι συνθήκες διαβίωσης , οι μετακινήσεις των ατόμων για λόγους δουλειάς και η έλλειψη μόνιμης στέγης, το περιβάλλον της οικογένειας σχετικά με τη μη- ενθάρρυνση των παιδιών για παρακολούθηση στο σχολείο και τέλος η αδυναμία του εκπαιδευτικού συστήματος ,είναι μερικές από τις αιτίες.

4. Απασχόληση

Παρατηρείται υψηλό ποσοστό ανεργίας και η πλειονότητα των οικογενειών δεν διαθέτουν σταθερό εισόδημα. Η ανεργία που είναι επιλογή των περισσότερων οδηγεί σε έντονη παραβατική συμπεριφορά (διακίνηση ναρκωτικών και ληστείες) Η κύρια ενασχόληση των Ρομά του οικισμού επικεντρώνεται στη συλλογή και εμπόριο υλικών ανακύκλωσης. Τύπος κυρίαρχης μορφής απασχόλησης είναι η αδήλωτη εργασία.

5. Υγεία

Στην κοινότητα των Ρομά γενικά απουσιάζει η στοιχειώδης γνώση όσον αφορά της συνθήκες υγιεινής .

Σε θέματα πρόληψης Υγείας οι Ρομά χρειάζονται συνεχή στήριξη και παρότρυνση . Η κατάσταση χαρακτηρίζεται μάλλον δραματική, με εξαίρεση τον τομέα των παιδικών εμβολιασμών που γίνονται μεν αλλά στη συνέχεια δεν είναι τυπικοί ως προς την επανάληψη τους. Η έλλειψη προσωπικής φροντίδας και καθαριότητας σε ενήλικες και παιδιά χαρακτηρίζει μεγάλο ποσοστό. Στα θέματα πρόληψης γυναικολογικής φύσεως υπάρχει αμέλεια . Οι γυναίκες Ρομά δεν έχουν κάνει ποτέ τεστ- ΠΑΠ , ούτε μαστογραφία ,παρά μόνο εάν τους παρουσιαστεί πρόβλημα υγείας. Γενικότερα στον τομέα της πρόληψης όλοι οι Ρομά δεν δίνουν σημασία στην πρόληψη. Δείχνουν μόνο ενδιαφέρον μετά την εκδήλωση κάποιας ασθένειας. Αξίζει να σημειωθεί πως ακόμη και σε αυτή την περίπτωση δεν είναι αρκετά επιμελείς (καθυστέρηση στη συνταγογράφηση φαρμάκων ,επίσκεψη στον θεράποντα ιατρό τους)

Ένα ακόμη σοβαρό θέμα είναι η αδυναμία οικογενειακού προγραμματισμού που απουσιάζει από την κοινότητα των Ρομά .Αυτό έχει ως αποτέλεσμα τη σύναψη γάμων νεαρών ατόμων και την απόκτηση παιδιών σε πολύ μικρή ηλικία.

Επίσης δεν λαμβάνουν μέτρα αντισύλληψης , με αποτέλεσμα να υπάρχουν πολλές γεννήσεις παιδιών ανεξαρτήτως αν βρίσκονται σε γάμο ή όχι και σε πολύ νεαρές ηλικίες

Τέλος τα ατυχήματα στο σπίτι είναι ένα συχνό φαινόμενο λόγω ελλιπούς επίβλεψης των παιδιών .

6. Αστικοδημοτική τακτοποίηση

Η πλειονότητα του πληθυσμού που διαμένει μόνιμα είναι τακτοποιημένη αστικοδημοτικά.

Από την καταγραφή προέκυψε, ότι όλα τα άτομα διαθέτουν αστικοδημοτική τακτοποίηση. Δυστυχώς το μεγαλύτερο πρόβλημα όχι μόνο για το Δήμο μας αλλά και για όλη την Ελλάδα, καθώς ενώ το Κράτος επιθυμεί να τους επιδοτήσει για διάφορες ενέργειες προκειμένου για την ομαλή ένταξή τους, ωστόσο δεν τους καταγράφει στα Δημοτολόγια ως ΡΟΜΑ ώστε και εμείς και το κράτος και η οποιαδήποτε Αρχή επιθυμεί να τους επιδοτήσει να γνωρίζει πόσοι είναι και που βρίσκονται.

Για να γίνει αυτό το ίδιο το Κράτος πρέπει να τους καταγράψει μέσα από τις υπηρεσίες του συμπεριλαμβανομένων και των Δήμων στα Δημοτολόγια τους.

7. Ασφαλιστική και φορολογική κατάσταση

Χαμηλός είναι και ο αριθμός των ατόμων που διαθέτουν ασφαλιστική ενημερότητα (εκτίμηση πληθυσμού) . Φορολογικά οι περισσότεροι είναι τακτοποιημένοι προκειμένου να εισπράττουν τις κάθε είδους παροχές του Κράτους. Σημαντικό ποσοστό του πληθυσμού Ρομά διαθέτει ΑΜΚΑ με αποτέλεσμα να έχουν όλοι πρόσβαση σε υγειονομικές υπηρεσίες και φαρμακευτική περίθαλψη.

8. Επιδόματα

Η πλειοψηφία του πληθυσμού είναι ωφελούμενοι προνοιακών επιδομάτων Σε πρώτη φάση μπορεί να γίνει μια γενική εκτίμηση, ωστόσο σε δεύτερη φάση και προκειμένου να διευκολυνθεί η επιλογή των ωφελούμενων στις υπό σχεδιασμό δράσεις και παρεμβάσεις, απαιτείται καταγραφή σε επίπεδο οικογένειας/νοικοκυριού και μελών αυτών.

ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ – ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Εγκατάσταση 1 [Περιφερειακή οδός Άρτας]	
Στοιχεία πληθυσμού	
Ημερομηνία τελευταίας καταγραφής και υπηρεσία που πραγματοποίησε την καταγραφή. Σημειώστε την μέθοδο καταγραφής (π.χ αυτοψία, έρευνα με ερωτηματολόγια, κλπ)	<i>Η τελευταία καταγραφή στον πληθυσμό του οικισμού της περιφερειακής οδού πραγματοποιήθηκε πόρτα πόρτα τον Οκτώβριο του 2017 και είναι εστιασμένη στον αριθμό των οικογενειών που διαμένουν στον οικισμό και στην τυπολογία των κατοίκων. Η καταγραφή έγινε από το τμήμα Κοινωνικής Μέριμνας και Εθελοντισμού της Δ/σης Κοινωνικής Μέριμνας ,Παιδείας και Αθλητισμού του Δήμου Αρταίων</i>
Πληθυσμός	μόνιμος
Αριθμός πυρηνικών οικογενειών	20 οικογένειες

Αριθμός γυναικών	20
Αριθμός αντρών	30
Αριθμός παιδιών • Ηλικία 0-5 • Ηλικία 6-14 • Ηλικία 15-18	10 Άτομα 20 Άτομα 20 Άτομα 50
Αριθμός ΑμεΑ	0 Άτομα
<p>Συνοπτική Περιγραφή Προβλημάτων Εγκατάστασης</p> <ul style="list-style-type: none"> • Το στεγαστικό ζήτημα απασχολεί την ομάδα των Ρομά καθώς η πλειονότητα στεγάζεται σε καταλύματα πρόχειρης κατασκευής • Παράνομες συνδέσεις στο δίκτυο ηλεκτροδότησης • Απουσία κοινόχρηστων χώρων (πλατεία, παιδική χαρά κλπ) • Δημιουργία στεγασμένου χώρου με τουαλέτες ,κουζίνα και ντους για να εξυπηρετούνται όσοι ζουν σε παραπήγματα 	
A. Στοιχεία που αφορούν την αστικοδημοτική κατάσταση	
Τι ποσοστό είναι δημότες του Δήμου όπου βρίσκεται η εγκατάσταση;	100 άτομα
Πόσοι Ρομά της περιοχής γνωρίζετε ότι έχουν δημοτολογηθεί σε άλλο μέρος της Ελλάδας;	0 άτομα
Υπάρχουν Ρομά της περιοχής που έχουν αστικοδημοτολογικές εκρεμότητες. Αν ναι, πόσοι υπολογίζεται, ότι είναι αυτοί και τί είδους προβλήματα έχουν;	Δεν είναι εγγεγραμμένοι σε δημοτολόγια 0 άτομα
B. Στοιχεία που αφορούν την ιστορικότητα και εδραιοποίηση του πληθυσμού στην περιοχή.	
Από πότε χρονολογείται η εγκατάσταση;	έτος
Είναι μόνιμη ή περιστασιακή εγκατάσταση;	Πρόκειται για μόνιμο καταυλισμό Τύπου T2

Γ. Τοποθεσία Εγκατάστασης

Ο οικισμός βρίσκεται στο κεντρικό τμήμα της πόλης και βορειοδυτικά , σε απόσταση 500 μέτρα από το κέντρο της , κοντά στον ποταμό Άραχθο σε περιοχή που επιλέχθηκε από τους ίδιους τους Τσιγγάνους

Προσπελασιμότητα:

- Διασύνδεση με οδικό δίκτυο
- Διασύνδεση με ΜΜΜ

Υπάρχει διασύνδεση με το οδικό δίκτυο και σε κοντινή απόσταση υπάρχει διασύνδεση με τα ΜΜΜ. Επιπλέον οι κάτοικοι του οικισμού μετακινούνται με τα πόδια γιατί ο οικισμός βρίσκεται σε κοντινή απόσταση.

Κατάσταση οδικού δικτύου εντός του οικισμού:

- ύπαρξη πεζοδρομίων, ράμπες πρόσβασης ΑμΕΑ, κατάσταση οδοστρώματος και υλικό επικάλυψης

Η κατάσταση του οδικού δικτύου δεν είναι καλή εντός του οικισμού (χωματόδρομος)

Υπαρξη υποδομών ηλεκτρισμού: • δίκτυο ηλεκτροδότησης κατοικιών • δίκτυο ηλεκτροφωτισμού κοινόχρηστων χώρων	Ο Οικισμός καλύπτεται από Δίκτυο Ηλεκτροφωτισμού στους κοινόχρηστους Χώρους και υπάρχει δίκτυο ηλεκτροδότησης κατοικιών .Οι κατοικίες δεν είναι ηλεκτροδοτημένες επειδή στερούνται οικοδομικής άδειας .Οι κάτοικοι κάνουν παράνομες συνδέσεις προκειμένου να έχουν πρόσβαση στο δίκτυο της ΔΕΗ που έχει ως αποτέλεσμα να αιωρούνται καλώδια παράνομα που αποτελούν κίνδυνο
Υπαρξη υποδομών ύδρευσης	Υπάρχει αναπτυγμένο δίκτυο ύδρευσης στον οικισμό
Υπαρξη δικτύου ακαθάρτων ή βόθροι	Απορροφητικοί Βόθροι
Υπαρξη δικτύου ομβρίων υδάτων	Υπάρχει κατασκευασμένο
Αποκομιδή απορριμμάτων (κάδοι και συχνότητα συλλογής)	Υπάρχουν Κάδοι απορριμμάτων και η αποκομιδή τους γίνεται δύο φορές την εβδομάδα.
Αριθμός κελυφών κατοικιών	3
Ποιότητα των κελυφών κατοικιών-	Νεόδημητα
Πόσα διαθέτουν λουτρό/ WC	3
Δ. Εκπαίδευση	
Σημειώστε τις εγγύτερες στον οικισμό Ρομά δημόσιες σχολικές εγκαταστάσεις	Υπάρχει Παιδικός Σταθμός , Νηπιαγωγείο, Δημοτικό Σχολείο και Γυμνάσιο –Λύκειο σε κοντινή απόσταση με τα πόδια από τον οικισμό
Υπάρχουν άλλες δημόσιες σχολικές εγκαταστάσεις που θα μπορούσαν να υποδεχτούν μαθητές Ρομά;	Όλες οι διαθέσιμες Σχολικές Μονάδες της Άρτας μπορούν να δεχθούν και να εντάξουν τα παιδιά των Ρομά
Πως γίνεται η μετακίνηση των μαθητών στα σχολεία (καταγραφή υφιστάμενης κατάστασης, προβλημάτων και δυνατοτήτων)	Είναι πολύ εύκολη η πρόσβαση και η μετακίνηση των μαθητών γίνεται με τα πόδια
Μαθητική διαρροή ανά βαθμίδα εκπαίδευσης	Δεν μπορεί να καθοριστεί από τη σχολική μονάδα
Πόσα παιδιά πηγαίνουν στο νηπιαγωγείο ;	0
Πόσα παιδιά πηγαίνουν στο δημοτικό σχολείο ;	20 παιδιά
Πόσα παιδιά πηγαίνουν στο γυμνάσιο;	0
Πόσα παιδιά πηγαίνουν στο Λύκειο/ ΕΠΑΛ;	0

Πόσοι ενήλικες παρακολουθούν σχολείο δεύτερης ευκαιρίας;	κανένας
Πόσοι είναι οι ενήλικες, έως 45 χρονών, που δεν διαθέτουν τίτλο υποχρεωτικής εκπαίδευσης; (απολυτήριο Γυμνασίου)	Κανένας ενήλικας δε διαθέτει τίτλο υποχρεωτικής εκπαίδευσης
Πόσοι κρίνετε ότι είναι οι ενήλικες που είναι λειτουργικά αναλφάβητοι (δε γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση) και μπορούν να επωφεληθούν από εκπαιδευτικά προγράμματα;	Όλοι οι ενήλικες είναι αναλφάβητοι
Ε. Απασχόληση	
Ποιοι είναι οι κύριοι τομείς απασχόλησης της τοπικής οικονομίας	Η πλειοψηφία των εργαζόμενων ανήκει στην κατηγορία των αυτοαπασχολούμενων –ελευθέρων επαγγελματιών.(γυρολόγοι, έμποροι, παλιατζήδες)
Καταγράψτε τα επαγγέλματα ή απασχόληση των Ρομά της περιοχής	<ul style="list-style-type: none"> • •Συλλογή υλικών για ανακύκλωση •Επαιτεία
Τύπος απασχόλησης	Άτυπη, αδήλωτη απασχόληση
Εργαζόμενες γυναίκες (αριθμός και τομέας απασχόλησης)	οχι
Παρατηρείται στον οικισμό φαινόμενο παιδικής εργασίας (αναφορά στο φαινόμενο, πλήθος ατόμων, είδος εργασίας)	Τα περισσότερα παιδιά συνοδεύουν τους γονείς τους στο εμπόριο ή τη συλλογή ανακυκλώσιμων υλικών ενώ αρκετά επαιτούν και έχουν παραβατική συμπεριφορά
ΣΤ. Υγεία	
Πόσα άτομα καλύπτονται από βασική κοινωνική ασφάλιση (βιβλιάρια απορίας κ.α.)	Βιβλιάρια απορίας δεν υπάρχουν πλέον ενώ στο σύνολο είναι ανασφάλιστοι
Εκτιμάτε, ότι υπάρχει σημαντική ανάγκη για παρεμβάσεις στο ζήτημα της προληπτικής ιατρικής (γυναικολογικές εξετάσεις, οδοντιατρικός έλεγχος, αιματολογικές εξετάσεις);	Στα θέματα πρόληψης της υγείας οι Ρομά χρειάζονται συνεχή στήριξη και παρότρυνση
Εκτιμάτε, ότι υπάρχει σημαντική ανάγκη για παρεμβάσεις στο ζήτημα	Ναι όσον αφορά την υπενθύμιση για τις επόμενες δόσεις

εμβολιασμού των παιδιών;	
Εξυπηρετούνται οι ανάγκες των Ρομά της περιοχής από τις τοπικές δομές υγείας; Και ποιες είναι αυτές. Πώς κρίνετε την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών	<i>Οι ανάγκες των Ρομά σε θέματα υγείας καλύπτονται από το Γενικό Νοσοκομείο Άρτας που βρίσκεται σε απόσταση 1χλμ από τον οικισμό και η πρόσβαση γίνεται με τα μέσα μαζικής μεταφοράς.</i>
Πόσα άτομα κρίνετε, ότι έχουν ανάγκη από άμεση ιατρική/ ψυχιατρική βοήθεια	<i>10 άτομα</i>
Πόσα άτομα κρίνετε, ότι έχουν ανάγκη για ένταξη σε προγράμματα απεξάρτησης από ουσίες (ναρκωτικά, αλκοόλ);	<i>10 άτομα</i>
Ποιοι είναι οι επιβαρυντικοί παράγοντες για την υγεία των κατοίκων της περιοχής	<i>Απουσία δημόσιων τουαλετών, σκουπίδια ,στασιμα νερά ,τρωκτικά</i>
Z. Κοινωνική Μέριμνα και Ένταξη	
Πόσα άτομα υπολογίζετε ότι είναι αποφυλακισμένοι.	<i>6 άτομα</i>
Πόσα άτομα υπολογίζετε ότι είναι πρώην χρήστες ναρκωτικών.	<i>2 άτομα</i>
Πόσες οικογένειες λαμβάνουν κοινωνικές παροχές, και ποιες;	<i>ΚΕΑ και ΤΕΒΑ λαμβάνουν 5 οικογένειες</i>

Εγκατάσταση 2 [Οικισμός Φιλοθέης –Άρτας Περιφ. Οδός Άρτας – Ιωαννίνων 50 χλμ. Άρτας Ιωαννίνων Αριστερά]

1.Απογραφή Πληθυσμού

Στον 2^ο οικισμό που βρίσκεται στη Φιλοθέη αριστερά της Περιφερειακής Οδού Άρτας –Ιωαννίνων διαμένουν **20** άτομα τα οποία ανήκουν σε 6 οικογένειες. Το μεγαλύτερο ποσοστό των διαμενόντων στον καταυλισμό ανήκει στις ηλικιακές

ομάδες π.χ. 15-24 7 άτομα και 25-39 (νέοι) 3 άτομα ενώ στα παιδιά 6-14 ετών έχουμε 5 άτομα

2.Χωροθέτηση και τύπος Οικισμού / Καταυλισμού

Ο 2^{ος} οικισμός αποτελεί έναν οικισμό με νεόδμητες ιδιόκτητες κατοικίες εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου Αρταίων σε απόσταση 5 χλμ από το κέντρο της Πόλης, πλησίον της Εθνικής Οδού Άρτας Ιωαννίνων σε περιοχή που επιλέχθηκε από τους ίδιους τους Ρομά. Η έκταση είναι περίπου 10 στρέμματα και καμία κατοικία δεν διαθέτει οικοδομική άδεια

3. Κοινωνικά προβλήματα

- Σχετικά καλές συνθήκες υγιεινής στον καταυλισμό για τους κατοίκους του
- Έντονη παραβατικότητα (χρήση ναρκωτικών ουσιών, χρήση αλκοόλ, επαιτεία, κλοπές, παράνομη οπλοκατοχή κλπ)
- Φαινόμενα επαιτείας από τα παιδιά του οικισμού
- Έχει δημιουργηθεί ιδιότυπο γκέτο κατ'επιλογή των ίδιων των Ρομά προκειμένου να βιώνουν συνθήκες αποκλεισμού
-

4.Εκπαίδευση

Η σχολική φοίτηση των παιδιών Ρομά χαρακτηρίζεται από μαθητική διαρροή, ενώ παρατηρούνται προβλήματα, που οδηγούν στην παιδική επαιτεία και παραβατικότητα .Τόσο τα ίδια τα παιδιά όσο και οι οικογένειές τους δεν έχουν αντιληφθεί την αναγκαιότητα της σχολικής φοίτησης . Έχουν την αντίληψη ότι το σχολείο δεν είναι υποχρεωτικό και απαραίτητο. Σε ότι αφορά την προσχολική αγωγή οι Ρομα δεν εγγράφουν τα παιδιά τους σε παιδικούς σταθμούς και νηπιαγωγεία ενώ δεν γράφονται στο γυμνάσιο. Στο Δημοτικό Σχολείο οι γονείς στέλνουν τα παιδιά τους καθώς αποσκοπούν στην απόκτηση του σχετικού επιδόματος που χορηγείται στα τσιγγανόπουλα. Έτσι τα παιδιά παρακολουθούν

μαθήματα μέχρι να πάρουν το σχολικό επίδομα, το οποίο χορηγείται περίπου στα μέσα της σχολικής χρονιάς και μετά διακόπτουν την παρακολούθηση. ενώ εγγράφονται συνήθως δεν παρακολουθούν .

Ο αναλφαβητισμός υπάρχει σε μεγάλο ποσοστό για την πληθυσμιακή ομάδα των τσιγγάνων . Οι ελλείψεις και τα προβλήματα που επικρατούν στον τομέα της εκπαίδευσης οφείλονται σε ένα πλήθος αιτιών. Οι συνθήκες διαβίωσης , οι μετακινήσεις των ατόμων για λόγους δουλειάς και η έλλειψη μόνιμης στέγης, το περιβάλλον της οικογένειας σχετικά με τη μη- ενθάρρυνση των παιδιών για παρακολούθηση στο σχολείο και τέλος η αδυναμία του εκπαιδευτικού συστήματος ,είναι μερικές από τις αιτίες.

5.Απασχόληση

Παρατηρείτε ότι η πλειονότητα των οικογενειών δεν διαθέτουν σταθερό εισόδημα. Η ανεργία που στις περισσότερες περιπτώσεις είναι επιλογή τους οδηγεί σε παραβατική συμπεριφορά (διακίνηση ναρκωτικών και ληστείες) Η κύρια ενασχόληση των Ρομά του οικισμού επικεντρώνεται στη συλλογή και εμπόριο υλικών ανακύκλωσης. Τύπος κυρίαρχης μορφής απασχόλησης είναι η αδήλωτη εργασία.

6.Υγεία

Στην κοινότητα των Ρομά γενικά απουσιάζει η στοιχειώδης γνώση όσον αφορά της συνθήκες υγιεινής .

Σε θέματα πρόληψης Υγείας οι Ρομά χρειάζονται συνεχή στήριξη και παρότρυνση . Η κατάσταση χαρακτηρίζεται μάλλον δραματική, με εξαίρεση τον τομέα των παιδικών εμβολιασμών που γίνονται μεν αλλά στη συνέχεια δεν είναι τυπικοί ως προς την επανάληψη τους. Η έλλειψη προσωπικής φροντίδας και καθαριότητας σε ενήλικες και παιδιά χαρακτηρίζει μεγάλο ποσοστό. Στα θέματα πρόληψης γυναικολογικής φύσεως υπάρχει αμέλεια . Οι γυναίκες Ρομά δεν έχουν κάνει ποτέ τεστ- ΠΑΠ , ούτε μαστογραφία ,παρά μόνο εάν τους παρουσιαστεί πρόβλημα υγείας. Γενικότερα στον τομέα της πρόληψης όλοι οι Ρομά δεν δίνουν σημασία στην πρόληψη. Δείχνουν μόνο ενδιαφέρον μετά την

εκδήλωση κάποιας ασθένειας. Αξίζει να σημειωθεί πως ακόμη και σε αυτή την περίπτωση δεν είναι αρκετά επιμελείς (καθυστέρηση στη συνταγογράφηση φαρμάκων ,επίσκεψη στον θεράποντα ιατρό τους)

Ένα ακόμη σοβαρό θέμα είναι η αδυναμία οικογενειακού προγραμματισμού που απουσιάζει από την κοινότητα των Ρομά .Αυτό έχει ως αποτέλεσμα τη σύναψη γάμων νεαρών ατόμων και την απόκτηση παιδιών σε πολύ μικρή ηλικία.

Επίσης δεν λαμβάνουν μέτρα αντισύλληψης , με αποτέλεσμα να υπάρχουν πολλές γεννήσεις παιδιών ανεξαρτήτως αν βρίσκονται σε γάμο ή όχι και σε πολύ νεαρές ηλικίες

Τέλος τα ατυχήματα στο σπίτι είναι ένα συχνό φαινόμενο λόγω ελλιπούς επίβλεψης των παιδιών .

7.Αστικοδημοτική τακτοποίηση

Η πλειονότητα του πληθυσμού που διαμένει μόνιμα είναι τακτοποιημένη αστικοδημοτικά.

Από την καταγραφή προέκυψε, ότι όλα τα άτομα διαθέτουν αστικοδημοτική τακτοποίηση. Δυστυχώς το μεγαλύτερο πρόβλημα όχι μόνο για το Δήμο μας αλλά και για όλη την Ελλάδα, καθώς ενώ το Κράτος επιθυμεί να τους επιδοτήσει για διάφορες ενέργειες προκειμένου για την ομαλή ένταξή τους, ωστόσο δεν τους καταγράφει στα Δημοτολόγια ως ΡΟΜΑ ώστε και εμείς και το κράτος και η οποιαδήποτε Αρχή επιθυμεί να τους επιδοτήσει να γνωρίζει πόσοι είναι και που βρίσκονται.

Για να γίνει αυτό το ίδιο το Κράτος πρέπει να τους καταγράψει μέσα από τις υπηρεσίες του συμπεριλαμβανομένων και των Δήμων στα Δημοτολόγια τους.

8.Ασφαλιστική και φορολογική κατάσταση

Χαμηλός είναι και ο αριθμός των ατόμων που διαθέτουν ασφαλιστική ενημερότητα (εκτίμηση πληθυσμού) . Φορολογικά οι περισσότεροι είναι τακτοποιημένοι

προκειμένου να εισπράττουν τις κάθε είδους παροχές του κράτους. Σημαντικό ποσοστό του πληθυσμού Ρομά διαθέτει ΑΜΚΑ με αποτέλεσμα να έχουν όλοι πρόσβαση σε υγειονομικές υπηρεσίες και φαρμακευτική περίθαλψη.

9..Επιδόματα

Η πλειοψηφία του πληθυσμού είναι ωφελούμενοι προνοιακών επιδομάτων Σε πρώτη φάση μπορεί να γίνει μια γενική εκτίμηση, ωστόσο σε δεύτερη φάση και προκειμένου να διευκολυνθεί η επιλογή των ωφελούμενων στις υπό σχεδιασμό δράσεις και παρεμβάσεις, απαιτείται καταγραφή σε επίπεδο οικογένειας/νοικοκυριού και μελών αυτών.

ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ – ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Εγκατάσταση 2 [Οικισμός Φιλοθέης –Άρτας Περιφ. Οδός Άρτας – Ιωαννίνων 50 χλμ. Άρτας Ιωαννίνων Αριστερά]	
Στοιχεία πληθυσμού	
Ημερομηνία τελευταίας καταγραφής και υπηρεσία που πραγματοποίησε την καταγραφή. Σημειώστε την μέθοδο καταγραφής (π.χ αυτοψία, έρευνα με ερωτηματολόγια, κλπ)	<i>Η τελευταία καταγραφή στον πληθυσμό του οικισμού της περιφερειακής οδού πραγματοποιήθηκε πόρτα πόρτα τον Οκτώβριο του 2017 και είναι εστιασμένη στον αριθμό των οικογενειών που διαμένουν στον οικισμό και στην τυπολογία των κατοίκων. Η καταγραφή έγινε από το τμήμα Κοινωνικής Μέριμνας και Εθελοντισμού της Δ/νσης Κοινωνικής Μέριμνας ,Παιδείας και Αθλητισμού του Δήμου Αρταίων</i>
Πληθυσμός	•μόνιμος
Αριθμός πυρηνικών οικογενειών	6 .οικογένειες
Αριθμός γυναικών	6
Αριθμός αντρών	5
Αριθμός παιδιών •Ηλικία 0-5 •Ηλικία 6-14 •Ηλικία 15-18	1 Άτομο 5 Άτομα

	3 Άτομα
Αριθμός ΑμεΑ	9 Άτομα
Ειδικότερα Στοιχεία	
Α. Στοιχεία που αφορούν την αστικοδημοτική κατάσταση	
Τι ποσοστό είναι δημότες του Δήμου όπου βρίσκεται η εγκατάσταση;	20 άτομα
Πόσοι Ρομά της περιοχής γνωρίζετε ότι έχουν δημοτολογηθεί σε άλλο μέρος της Ελλάδας;	0 άτομα
Υπάρχουν Ρομά της περιοχής που έχουν αστικοδημοτολογικές εκρεμότητες. Αν ναι, πόσοι υπολογίζεται, ότι είναι αυτοί και τί είδους προβλήματα έχουν;	Δεν είναι εγγεγραμμένοι σε δημοτολόγια 0 άτομα
Β. Στοιχεία που αφορούν την ιστορικότητα και εδραιοποίηση του πληθυσμού στην περιοχή.	
Είναι μόνιμη ή περιστασιακή εγκατάσταση;	Πρόκειται για μόνιμο καταυλισμό Τύπου T2
(Άλλες ειδικές πληροφορίες)	
Γ. Τοποθεσία Εγκατάστασης Ο οικισμός βρίσκεται στο βορειοδυτικό τμήμα του Δήμου Αρταίων ,σε απόσταση 5χλμ από το κέντρο της πόλης σε περιοχή που επιλέχθηκε από τους ίδιους τους Ρομά	

<p>Προσπελασιμότητα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Διασύνδεση με οδικό δίκτυο • Διασύνδεση με ΜΜΜ 	<p><i>Ο Οικισμός βρίσκεται δίπλα στην εθνική οδό Άρτας Ιωαννίνων και η σύνδεση με την πόλη της Άρτας γίνεται με τα μέσα μαζικής μεταφοράς ανά μια ώρα</i></p>
<p>Ύπαρξη υποδομών ηλεκτρισμού:</p> <ul style="list-style-type: none"> • δίκτυο ηλεκτροδότησης κατοικιών • δίκτυο ηλεκτροφωτισμού κοινόχρηστων χώρων 	<p><i>Ο οικισμός καλύπτεται από δίκτυο ηλεκτρισμού και υπάρχει φωτισμός δημοσίων χώρων</i></p>
<p>Ύπαρξη υποδομών ύδρευσης</p>	<p><i>Ο οικισμός καλύπτεται από δίκτυο ύδρευσης</i></p>
<p>Ύπαρξη δικτύου ακαθάρτων ή βόθροι</p>	<p><i>Όλες οι οικίες χρησιμοποιούν απορροφητικούς βόθρους</i></p>
<p>Ύπαρξη δικτύου ομβρίων υδάτων</p>	
<p>Αποκομιδή απορριμμάτων (κάδοι και συχνότητα συλλογής)</p>	<p><i>Υπάρχουν κάδοι Απορριμμάτων και η αποκομιδή τους γίνεται δύο φορές την εβδομάδα</i></p>
<p>Αριθμός κελυφών κατοικιών</p>	<p>6</p>
<p>Ποιότητα των κελυφών κατοικιών-</p>	<p>Νεόδμητες</p>
<p>Πόσα διαθέτουν λουτρό/ WC</p>	<p>6</p>

Δ. Εκπαίδευση

Σημειώστε τις εγγύτερες στον οικισμό Ρομά δημόσιες σχολικές εγκαταστάσεις	Στη Φιλοθέη Άρτας υπάρχει Παιδικός Σταθμός, Νηπιαγωγείο και Δημοτικό Σχολείο τα οποία βρίσκονται σε κοντινή απόσταση από τον οικισμό και η πρόσβαση είναι εύκολη
Υπάρχουν άλλες δημόσιες σχολικές εγκαταστάσεις που θα μπορούσαν να υποδεχτούν μαθητές Ρομά;	Στην περιοχή υπάρχει και Γυμνάσιο που θα μπορούσε να υποδεχτεί μαθητές Ρομά
Πως γίνεται η μετακίνηση των μαθητών στα σχολεία (καταγραφή υφιστάμενης κατάστασης, προβλημάτων και δυνατοτήτων)	Η μετακίνηση των μικρών μαθητών γίνεται με αυτοκίνητα των γονιών τους. Υπήρχε παλιά λεωφορείο από την περιφέρεια που μετέφερε τους μαθητές στο σχολείο τώρα έχει διακοπεί.
Μαθητική διαρροή ανά βαθμίδα εκπαίδευσης	Δεν προσδιορίζεται
Πόσα παιδιά πηγαίνουν στο νηπιαγωγείο ;	1 παιδί
Πόσα παιδιά πηγαίνουν στο δημοτικό σχολείο ;	5 παιδιά
Πόσα παιδιά πηγαίνουν στο γυμνάσιο;	0
Πόσα παιδιά πηγαίνουν στο Λύκειο/ ΕΠΑΛ;	0
Πόσοι ενήλικες παρακολουθούν σχολείο δεύτερης ευκαιρίας;	0
Πόσοι είναι οι ενήλικες, έως 45 χρονών, που δεν διαθέτουν τίτλο υποχρεωτικής εκπαίδευσης; (απολυτήριο Γυμνασίου)	Κανένας ενήλικας δε διαθέτει τίτλο υποχρεωτικής εκπαίδευσης
Πόσοι κρίνετε ότι είναι οι ενήλικες που είναι λειτουργικά αναλφάβητοι (δε γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση) και μπορούν να επωφεληθούν από εκπαιδευτικά προγράμματα;	6 ενήλικες δε γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση
Ε. Απασχόληση	
Ποιοι είναι οι κύριοι τομείς απασχόλησης της τοπικής οικονομίας	Η πλειοψηφία των εργαζόμενων ανήκει στην κατηγορία των αυτοαπασχολούμενων –ελευθέρων επαγγελματιών.(γυρολόγοι, έμποροι, παλιατζήδες)
Καταγράψτε τα επαγγέλματα ή απασχόληση των Ρομά της περιοχής	<ul style="list-style-type: none"> • Συλλογή ανακυκλώσιμων υλικών • εμπόριο
Τύπος απασχόλησης	

	<i>Άτυπη- αδήλωτη απασχόληση</i>
Εργαζόμενες γυναίκες (αριθμός και τομέας απασχόλησης)	<i>Καμία γυναίκα δεν εργάζεται</i>
Παρατηρείται στον οικισμό φαινόμενο παιδικής εργασίας (αναφορά στο φαινόμενο, πλήθος ατόμων, είδος εργασίας)	<i>Στον οικισμό δεν παρατηρείται φαινόμενο παιδικής εργασίας παρά μόνο επαιτείας</i>
ΣΤ. Υγεία	
Πόσα άτομα καλύπτονται από βασική κοινωνική ασφάλιση (βιβλιάριο απορίας κ.α.)	<i>Δεν απάντησαν</i>
Εκτιμάτε, ότι υπάρχει σημαντική ανάγκη για παρεμβάσεις στο ζήτημα της προληπτικής ιατρικής (γυναικολογικές εξετάσεις, οδοντιατρικός έλεγχος, αιματολογικές εξετάσεις);	<i>Υπάρχει ανάγκη για παρεμβάσεις στα ζητήματα προληπτικής Ιατρικής καθώς και η στοματική τους υγιεινή είναι σε κακή κατάσταση και σε θέματα γυναικολογικής φύσεως υπάρχει αμέλεια .Επιπλέον προληπτικές αιματολογικές εξετάσεις δε γίνονται και υπάρχει έλλειψη προσωπικής φροντίδας και καθαριότητας σε ενήλικες και παιδιά</i>
Εκτιμάτε, ότι υπάρχει σημαντική ανάγκη για παρεμβάσεις στο ζήτημα εμβολιασμού των παιδιών;	<i>Ναι όσον αφορά την υπενθύμιση για τις επόμενες δόσεις</i>
Εξυπηρετούνται οι ανάγκες των Ρομά της περιοχής από τις τοπικές δομές υγείας; Και ποιες είναι αυτές. Πώς κρίνετε την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών	<i>Σε θέματα υγείας οι Ρομά της περιοχής εξυπηρετούνται από το Νοσοκομείο της Άρτας που βρίσκεται σε απόσταση 5 Χλμ και η μετακίνηση γίνεται νε τα μέσα μαζικής μεταφοράς</i>
Πόσα άτομα κρίνετε, ότι έχουν ανάγκη από άμεση ιατρική/ ψυχιατρική βοήθεια	<i>2 άτομα</i>
Πόσα άτομα κρίνετε, ότι έχουν ανάγκη για ένταξη σε προγράμματα απεξάρτησης από ουσίες (ναρκωτικά, αλκοόλ);	<i>1 άτομο</i>
Ποιοι είναι οι επιβαρυντικοί παράγοντες για την υγεία των κατοίκων της περιοχής	<i>Απουσία δημόσιων τουαλετών, σκουπίδια ,στασιμα νερά ,τρωκτικά</i>
Ζ. Κοινωνική Μέριμνα και Ένταξη	
Πόσα άτομα υπολογίζετε ότι είναι αποφυλακισμένοι.	<i>κανένας</i>
Πόσα άτομα υπολογίζετε ότι είναι πρώην χρήστες ναρκωτικών.	<i>κανένας</i>

Πόσες οικογένειες λαμβάνουν κοινωνικές παροχές, και ποιες;	Καμία οικογένεια δε λαμβάνει κάποια από τις κοινωνικές παροχές
--	--

Εγκατάσταση 3 [Οικισμός Φιλοθέης –Άρτας Περιφ. Οδός Άρτας – Ιωαννίνων 50 χλμ. Άρτας Ιωαννίνων Δεξιά]

1.Απογραφή Πληθυσμού

Στον τρίτο οικισμό που εντοπίζεται κι αυτός στη Φιλοθέη δεξιά της Περ .Οδού Άρτας Ιωαννίνων διαμένουν **30** άτομα τα οποία ανήκουν σε 5 οικογένειες. Το μεγαλύτερο ποσοστό των διαμενόντων στον καταυλισμό ανήκει στις ηλικιακές ομάδες π.χ. 15-24 11 άτομα και 25-39 (νέοι) 5 άτομα ενώ στα παιδιά 6-14 ετών έχουμε 5 άτομα

2. Χωροθέτηση και τύπος Οικισμού / Καταυλισμού

Ο 3^{ος} οικισμός αποτελεί έναν οικισμό με νεόδμητες κατοικίες εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου Αρταίων σε απόσταση 5 χιλιομέτρων από το κέντρο της Πόλης, σε περιοχή που επιλέχθηκε από τους ίδιους τους Ρομα.

Οικοδομική άδεια δεν διαθέτει καμία κατοικία.

3. Κοινωνικά προβλήματα

- Καλές συνθήκες υγιεινής στον καταυλισμό για τους κατοίκους του
- Έντονη παραβατικότητα (χρήση ναρκωτικών ουσιών, χρήση αλκοόλ, επαιτεία, κλοπές, παράνομη οπλοκατοχή κλπ)
- Φαινόμενα επαιτείας από τα παιδιά του οικισμού
- Έχει δημιουργηθεί ιδιότυπο γκέτο κατ'επιλογή των ίδιων των Ρομά προκειμένου να βιώνουν συνθήκες αποκλεισμού

4.Εκπαίδευση

Η σχολική φοίτηση των παιδιών Ρομά δεν χαρακτηρίζεται από μαθητική διαρροή. Σε ό,τι αφορά την προσχολική αγωγή οι Ρομά εγγράφουν τα παιδιά τους σε νηπιαγωγεία ενώ δεν γράφονται στο γυμνάσιο.

Ο αναλφαβητισμός υπάρχει σε μεγάλο ποσοστό για την πληθυσμιακή ομάδα των τσιγγάνων . Οι ελλείψεις και τα προβλήματα που επικρατούν στον τομέα της εκπαίδευσης οφείλονται σε ένα πλήθος αιτιών. Οι συνθήκες διαβίωσης , οι μετακινήσεις των ατόμων για λόγους δουλειάς και η έλλειψη μόνιμης στέγης, το περιβάλλον της οικογένειας σχετικά με τη μη- ενθάρρυνση των παιδιών για παρακολούθηση στο σχολείο και τέλος η αδυναμία του εκπαιδευτικού συστήματος ,είναι μερικές από τις αιτίες.

5.Απασχόληση

Παρατηρείται υψηλό ποσοστό ανεργίας και η πλειονότητα των οικογενειών δεν διαθέτουν σταθερό εισόδημα. Η ανεργία που είναι επιλογή των περισσότερων οδηγεί σε έντονη παραβατική συμπεριφορά (διακίνηση ναρκωτικών και ληστείες) Η κύρια ενασχόληση των Ρομά του οικισμού επικεντρώνεται στη συλλογή και εμπόριο υλικών ανακύκλωσης. Τύπος κυρίαρχης μορφής απασχόλησης είναι η αδήλωτη εργασία.

6. Υγεία

Στην κοινότητα των Ρομά γενικά απουσιάζει η στοιχειώδης γνώση όσον αφορά της συνθήκες υγιεινής .

Σε θέματα πρόληψης Υγείας οι Ρομά χρειάζονται συνεχή στήριξη και παρότρυνση . Η κατάσταση χαρακτηρίζεται μάλλον δραματική, με εξαίρεση τον τομέα των παιδικών εμβολιασμών που γίνονται μεν αλλά στη συνέχεια δεν είναι τυπικοί ως προς την επανάληψη τους. Η έλλειψη προσωπικής φροντίδας και καθαριότητας σε ενήλικες και παιδιά χαρακτηρίζει μεγάλο ποσοστό. Στα θέματα πρόληψης γυναικολογικής φύσεως υπάρχει αμέλεια . Οι γυναίκες Ρομά δεν έχουν κάνει ποτέ τεστ- ΠΑΠ , ούτε μαστογραφία ,παρά μόνο εάν τους παρουσιαστεί πρόβλημα υγείας. Γενικότερα στον τομέα της πρόληψης όλοι οι Ρομά δεν δίνουν σημασία στην πρόληψη. Δείχνουν μόνο ενδιαφέρον μετά την εκδήλωση κάποιας ασθένειας. Αξίζει να σημειωθεί πως ακόμη και σε αυτή την

περίπτωση δεν είναι αρκετά επιμελείς (καθυστέρηση στη συνταγογράφηση φαρμάκων ,επίσκεψη στον θεράποντα ιατρό τους)

Ένα ακόμη σοβαρό θέμα είναι η αδυναμία οικογενειακού προγραμματισμού που απουσιάζει από την κοινότητα των Ρομά .Αυτό έχει ως αποτέλεσμα τη σύναψη γάμων νεαρών ατόμων και την απόκτηση παιδιών σε πολύ μικρή ηλικία.

Επίσης δεν λαμβάνουν μέτρα αντισύλληψης , με αποτέλεσμα να υπάρχουν πολλές γεννήσεις παιδιών ανεξαρτήτως αν βρίσκονται σε γάμο ή όχι και σε πολύ νεαρές ηλικίες

Τέλος τα ατυχήματα στο σπίτι είναι ένα συχνό φαινόμενο λόγω ελλιπούς επίβλεψης των παιδιών .

7.Αστικοδημοτική τακτοποίηση

Η πλειονότητα του πληθυσμού που διαμένει μόνιμα είναι τακτοποιημένη αστικοδημοτικά.

Από την καταγραφή προέκυψε, ότι όλα τα άτομα διαθέτουν αστικοδημοτική τακτοποίηση. Δυστυχώς το μεγαλύτερο πρόβλημα όχι μόνο για το Δήμο μας αλλά και για όλη την Ελλάδα, καθώς ενώ το Κράτος επιθυμεί να τους επιδοτήσει για διάφορες ενέργειες προκειμένου για την ομαλή ένταξή τους, ωστόσο δεν τους καταγράφει στα Δημοτολόγια ως ΡΟΜΑ ώστε και εμείς και το κράτος και η οποιαδήποτε Αρχή επιθυμεί να τους επιδοτήσει να γνωρίζει πόσοι είναι και που βρίσκονται.

Για να γίνει αυτό το ίδιο το Κράτος πρέπει να τους καταγράψει μέσα από τις υπηρεσίες του συμπεριλαμβανομένων και των Δήμων στα Δημοτολόγια τους.

8. Ασφαλιστική και φορολογική κατάσταση

Χαμηλός είναι και ο αριθμός των ατόμων που διαθέτουν ασφαλιστική ενημερότητα (εκτίμηση πληθυσμού) . Φορολογικά οι περισσότεροι είναι τακτοποιημένοι προκειμένου να εισπράττουν τις κάθε παροχές του κράτους. Σημαντικό ποσοστό του πληθυσμού Ρομά διαθέτει ΑΜΚΑ με αποτέλεσμα να έχουν όλοι πρόσβαση σε υγειονομικές υπηρεσίες και φαρμακευτική περίθαλψη.

9. Επιδόματα

Η πλειοψηφία του πληθυσμού είναι ωφελούμενοι προνοιακών επιδομάτων Σε πρώτη φάση μπορεί να γίνει μια γενική εκτίμηση, ωστόσο σε δεύτερη φάση και προκειμένου να διευκολυνθεί η επιλογή των ωφελούμενων στις υπό σχεδιασμό δράσεις και παρεμβάσεις, απαιτείται καταγραφή σε επίπεδο οικογένειας/νοικοκυριού και μελών αυτών.

ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ – ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Εγκατάσταση 3 [Οικισμός Φιλοθέης –Άρτας Περιφ. Οδός Άρτας – Ιωαννίνων 50 χλμ. Άρτας Ιωαννίνων Δεξιά]	
Στοιχεία πληθυσμού	
Ημερομηνία τελευταίας καταγραφής και υπηρεσία που πραγματοποίησε την καταγραφή. Σημειώστε την μέθοδο καταγραφής (π.χ αυτοψία, έρευνα με ερωτηματολόγια, κλπ)	<i>Η τελευταία καταγραφή στον πληθυσμό του οικισμού της περιφερειακής οδού πραγματοποιήθηκε πόρτα πόρτα τον Οκτώβριο του 2017 και είναι εστιασμένη στον αριθμό των οικογενειών που διαμένουν στον οικισμό και στην τυπολογία των κατοίκων. Η καταγραφή έγινε από το τμήμα Κοινωνικής Μέριμνας και Εθελοντισμού της Δ/σης Κοινωνικής Μέριμνας ,Παιδείας και Αθλητισμού του Δήμου Αρταίων</i>
Πληθυσμός	• μόνιμος
Αριθμός πυρηνικών οικογενειών	5 οικογένειες
Αριθμός γυναικών	5 γυναίκες
Αριθμός αντρών	5 άντρες
Αριθμός παιδιών • Ηλικία 0-5 • Ηλικία 6-14 • Ηλικία 15-18	9 Άτομα 9 Άτομα 11 Άτομα

Αριθμός ΑμεΑ	1 Άτομο
Ειδικότερα Στοιχεία	
A. Στοιχεία που αφορούν την αστικοδημοτική κατάσταση	
Τι ποσοστό είναι δημότες του Δήμου όπου βρίσκεται η εγκατάσταση;	30 άτομα
Πόσοι Ρομά της περιοχής γνωρίζετε ότι έχουν δημοτολογηθεί σε άλλο μέρος της Ελλάδας;	0 άτομα
Υπάρχουν Ρομά της περιοχής που έχουν αστικοδημοτολογικές εκρεμότητες. Αν ναι, πόσοι υπολογίζεται, ότι είναι αυτοί και τί είδους προβλήματα έχουν;	Δεν είναι εγγεγραμμένοι σε δημοτολόγια 0 άτομα
B. Στοιχεία που αφορούν την ιστορικότητα και εδραιποίηση του πληθυσμού στην περιοχή.	
Είναι μόνιμη ή περιστασιακή εγκατάσταση;	Πρόκειται για μόνιμο καταυλισμό Τύπου T2
(Άλλες ειδικές πληροφορίες)	
Γ. Τοποθεσία Εγκατάστασης	
<p>Ο Οικισμός βρίσκεται στο βορειοδυτικό τμήμα του Δήμου Αρταίων, σε απόσταση 5χλμ από το κέντρο της πόλης σε περιοχή που επιλέχθηκε από τους ίδιους τους Ρομά</p>	
	

<p>Προσπελασιμότητα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Διασύνδεση με οδικό δίκτυο • Διασύνδεση με ΜΜΜ 	<p><i>Ο Οικισμός βρίσκεται δίπλα στην εθνική οδό Άρτας Ιωαννίνων και η σύνδεση με την πόλη της Άρτας γίνεται με τα μέσα μαζικής μεταφοράς ανά μια ώρα</i></p>
<p>Ύπαρξη υποδομών ηλεκτρισμού:</p> <ul style="list-style-type: none"> • δίκτυο ηλεκτροδότησης κατοικιών • δίκτυο ηλεκτροφωτισμού κοινόχρηστων χώρων 	<p><i>Οι οικίες όλες διαθέτουν ηλεκτρικό ρεύμα και οι κοινόχρηστοι χώροι καλύπτονται από δίκτυο ηλεκτροφωτισμού</i></p>
<p>Ύπαρξη υποδομών ύδρευσης</p>	<p><i>Ο οικισμός καλύπτεται από δίκτυο ύδρευσης</i></p>
<p>Ύπαρξη δικτύου ακαθάρτων ή βόθροι</p>	<p><i>Όλες οι οικίες χρησιμοποιούν απορροφητικούς βόθρους</i></p>
<p>Αποκομιδή απορριμμάτων (κάδοι και συχνότητα συλλογής)</p>	<p><i>Στον οικισμό υπάρχουν κάδοι απορριμμάτων και η αποκομιδή τους γίνεται δύο φορές την εβδομάδα</i></p>
<p>Αριθμός κελυφών κατοικιών</p>	<p>3</p>
<p>Ποιότητα των κελυφών κατοικιών-</p>	<p>νεόδημα</p>
<p>Πόσα διαθέτουν λουτρό/ WC</p>	<p>3</p>
<p>Δ. Εκπαίδευση</p>	
<p>Σημειώστε τις εγγύτερες στον οικισμό Ρομά δημόσιες σχολικές εγκαταστάσεις</p>	<p><i>Στη Φιλοθέη Άρτας υπάρχει Παιδικός Σταθμός, Νηπιαγωγείο και Δημοτικό Σχολείο τα οποία βρίσκονται σε κοντινή απόσταση από τον οικισμό και η πρόσβαση είναι εύκολη</i></p>
<p>Υπάρχουν άλλες δημόσιες σχολικές εγκαταστάσεις που θα μπορούσαν να υποδεχτούν μαθητές Ρομά;</p>	<p><i>Υπάρχει δημόσιο Γυμνάσιο σε κοντινή απόσταση που θα μπορούσε να υποδεχτεί μαθητές Ρομά</i></p>
<p>Πως γίνεται η μετακίνηση των μαθητών στα σχολεία (καταγραφή υφιστάμενης κατάστασης, προβλημάτων και δυνατοτήτων)</p>	<p><i>Η μετακίνηση των μικρών παιδιών γίνεται με κάποιον γονέα από τα παιδιά που πηγαίνουν στο σχολείο εφόσον υπάρχει διαθέσιμο όχημα</i></p>
<p>Μαθητική διαρροή ανά βαθμίδα εκπαίδευσης</p>	
<p>Πόσα παιδιά πηγαίνουν στο νηπιαγωγείο ;</p>	<p>0</p>
<p>Πόσα παιδιά πηγαίνουν στο δημοτικό σχολείο ;</p>	<p>6 παιδιά</p>
<p>Πόσα παιδιά πηγαίνουν στο γυμνάσιο;</p>	<p>2 παιδιά</p>
<p>Πόσα παιδιά πηγαίνουν στο Λύκειο/ ΕΠΑΛ;</p>	<p>0</p>

Πόσοι ενήλικες παρακολουθούν σχολείο δεύτερης ευκαιρίας;	0
Πόσοι είναι οι ενήλικες, έως 45 χρονών, που δεν διαθέτουν τίτλο υποχρεωτικής εκπαίδευσης; (απολυτήριο Γυμνασίου)	Κανένας ενήλικας δε διαθέτει τίτλο υποχρεωτικής εκπαίδευσης
Πόσοι κρίνετε ότι είναι οι ενήλικες που είναι λειτουργικά αναλφάβητοι (δε γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση) και μπορούν να επωφεληθούν από εκπαιδευτικά προγράμματα;	Όλοι οι ενήλικες του οικισμού είναι αναλφάβητοι
Ε. Απασχόληση	
Ποιοι είναι οι κύριοι τομείς απασχόλησης της τοπικής οικονομίας	Η πλειοψηφία των εργαζόμενων ανήκει στην κατηγορία των αυτοαπασχολούμενων –ελευθέρων επαγγελματιών.(γυρολόγοι, έμποροι, παλιατζήδες)
Καταγράψτε τα επαγγέλματα ή απασχόληση των Ρομά της περιοχής	<ul style="list-style-type: none"> • Συλλογή υλικών για ανακύκλωση • εμπόριο
Τύπος απασχόλησης	αδήλωτη απασχόληση
Εργαζόμενες γυναίκες (αριθμός και τομέας απασχόλησης)	οχι
Παρατηρείται στον οικισμό φαινόμενο παιδικής εργασίας (αναφορά στο φαινόμενο, πλήθος ατόμων, είδος εργασίας)	οχι
ΣΤ. Υγεία	
Πόσα άτομα καλύπτονται από βασική κοινωνική ασφάλιση (βιβλιάρια απορίας κ.α.)	Δεν απάντησαν
Εκτιμάτε, ότι υπάρχει σημαντική ανάγκη για παρεμβάσεις στο ζήτημα της προληπτικής ιατρικής (γυναικολογικές εξετάσεις, οδοντιατρικός έλεγχος, αιματολογικές εξετάσεις);	Υπάρχει σημαντική ανάγκη για παρεμβάσεις στα ζητήματα προληπτικής ιατρικής και θέματα γυναικολογικών εξετάσεων , οδοντιατρικού ελέγχου και αιματολογικών εξετάσεων
Εκτιμάτε, ότι υπάρχει σημαντική ανάγκη για παρεμβάσεις στο ζήτημα	Εμβολιασμός στα παιδιά γίνεται αλλά πρέπει να υπάρχει μέριμνα για υπενθύμιση

εμβολιασμού των παιδιών;	
Εξυπηρετούνται οι ανάγκες των Ρομά της περιοχής από τις τοπικές δομές υγείας; Και ποιες είναι αυτές. Πώς κρίνετε την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών	<i>Οι Ρομά του οικισμού εξυπηρετούνται από το γενικό Νοσοκομείο Άρτας που βρίσκεται σε απόσταση 5 χλ. από τον οικισμό και δεν αντιμετωπίζουν θέματα αποκλεισμού από τις υπηρεσίες υγείας</i>
Πόσα άτομα κρίνετε, ότι έχουν ανάγκη από άμεση ιατρική/ ψυχιατρική βοήθεια	<i>κανένας</i>
Πόσα άτομα κρίνετε, ότι έχουν ανάγκη για ένταξη σε προγράμματα απεξάρτησης από ουσίες (ναρκωτικά, αλκοόλ);	<i>Κανένας</i>
Ποιοι είναι οι επιβαρυντικοί παράγοντες για την υγεία των κατοίκων της περιοχής	<i>Απουσία δημόσιων τουαλετών, σκουπίδια ,στάσιμα νερά ,τρωκτικά</i>
Z. Κοινωνική Μέριμνα και Ένταξη	
Πόσα άτομα υπολογίζετε ότι είναι αποφυλακισμένοι.	<i>Κανένας</i>
Πόσα άτομα υπολογίζετε ότι είναι πρώην χρήστες ναρκωτικών.	<i>Κανένας</i>
Πόσες οικογένειες λαμβάνουν κοινωνικές παροχές, και ποιες;	<i>ΚΕΑ και ΤΕΒΑ λαμβάνουν 2 οικογένειες</i>

Παρεμβάσεις που έχουν λάβει χώρα και αφορούν τον Ρομά πληθυσμό (Καλές/κακές πρακτικές)

Ο Δήμος Αρταίων προχώρησε σε σύσταση ομάδας Εργασίας για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά .Η ομάδα εργασίας αποτελείται από εκπροσώπους του Δήμου, της Εκκλησίας της Αστυνομίας, της εκπαίδευσης ,του Ερυθρού Σταυρού ,της Κτηματικής Υπηρεσίας, της Διεύθυνσης Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας της Περιφερειακής Ενότητας Άρτας και της Διεύθυνσης Πρόνοιας του Δήμου Αρταίων.

Η ομάδα εργασίας έχει ως έργο να γίνει καταγραφή των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι Ρομά καθώς και να προταθούν οι ανάλογες δράσεις και λύσεις , με στόχο την αρμονική ένταξη και αφομοίωση τους ως ισότιμων πολιτών.

Στις 2 τελευταίες συναντήσεις από τις συνολικά 4 που διεξήχθησαν καλέστηκαν και εκπρόσωποι των Ρομά για να υπάρχει πλήρης εικόνα των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι ίδιοι.

Ανάλυση SWOT - Πλεονεκτήματα- Αδυναμίες, Ευκαιρίες- Απειλές

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> • Εύκολη πρόσβαση σε δημόσιες υπηρεσίες • Ισοτιμη αντιμετώπιση από Τοπική Κοινωνία και Δημοτικές Υπηρεσίες • Εύκολη πρόσβαση στην εκπαίδευση • Αστικοδημοτική τακτοποίηση της πλειονότητας του πληθυσμού • Σημαντικό ποσοστό εμβολιασμού των παιδιών • Υγειονομική κάλυψη του μεγαλύτερου μέρους του πληθυσμού • Άσκηση εκλογικών Δικαιωμάτων • Κάλυψη των οικισμών από Δίκτυα ΟΚΤ • Κάλυψη χώρων διαμονής από σύστημα αποκομιδής απορριμμάτων • Ύπαρξη ΑΦΜ από την πλειονότητα των Ρομά • Απασχόληση των ανδρών με σχέση μισθωτής εργασίας 	<ul style="list-style-type: none"> • Χαμηλά εισοδήματα συχνά κάτω από τα όρια της φτώχειας • Ύπαρξη φαινομένων παιδικής επαιτείας • Κακές συνθήκες στέγασης- ύπαρξη παραγκών • Έλλειψη διαμορφωμένων κοινόχρηστων χώρων • Υψηλά ποσοστά ανεργίας • Χαμηλή πρόσβαση γυναικείου πληθυσμού στην αγορά εργασίας • Πρόβλημα στην πρόληψη και φροντίδα σε θέματα υγιεινής και προσωπικής φροντίδας. • Ύπαρξη φαινομένων ενδοοικογενειακής βίας • Χαμηλό ενδιαφέρον, αμέλεια γυναικείου πληθυσμού για τεστ ΠΑΠ και μαστογραφίες • Μεγάλο τμήμα του πληθυσμού είναι αναλφάβητο • Παρατηρούνται φαινόμενα μαθητικής διαρροής • Αρνητικά στερεότυπα και προκατάληψη απέναντι στην κοινότητα των ΡΟΜΑ • Χρήση ναρκωτικών ουσιών από τμήμα του πληθυσμού • Πλειονότητα οικογενειών έχει ως μοναδικό εισόδημα τα επιδόματα πρόνοιας • έλλειψη κατάρτισης/ δεξιοτήτων

ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΑΠΕΙΛΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> • δυνατότητα υλοποίησης προγράμματος επιδότησης ενοικίου μέσω διαρθρωτικών ταμείων. • Χαμηλή κινητικότητα, που δημιουργεί προϋποθέσεις 	<ul style="list-style-type: none"> • Διαιώνιση του Αναλφαβητισμού • Έλλειψη παιδείας σε θέματα τήρησης κανόνων ατομικής υγιεινής • Εξαρτήσεις από ναρκωτικές ουσίες

<p>εδραιοποίησης - ένταξης και κοινωνικής ενσωμάτωσης.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αξιοποίηση της δυνατότητας ίδρυσης και λειτουργίας Κοιν.Σεπ με αντικείμενο την ανακύκλωση • Έφεση τοπικού πληθυσμού στην άσκηση αυτοαπασχολούμενης εργασίας • Ενέργειες υποστήριξης ωφελουμένων από στελέχη του Κέντρου Κοινότητας • Δυνατότητα πρόσληψης εκπαιδευτικών για προγράμματα ενισχυτικής διδασκαλίας • Ιατρική παρακολούθηση ωφελουμένων (ιατρικό ιστορικό-check up, γυναικολογικές εξετάσεις, εμβολιασμοί παιδιών) • Δυνατότητα υλοποίησης προγραμμάτων κατάρτισης 	<p>και αλκοόλ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Παραβατικές συμπεριφορές • Μη δυνατότητα τακτοποίησης των φορολογικών εκκρεμοτήτων • Ελάχιστες ευκαιρίες για επαγγελματική εξέλιξη - εγκλωβισμός σε περιορισμένες επαγγελματικές ενασχολήσεις, λόγω έλλειψης ικανών επαγγελματιών δεξιοτήτων • Συγκέντρωση πολλών οικογενειών σε μια κατοικία
--	--

ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

Στρατηγική Υλοποίησης Παρεμβάσεων – Στόχοι, Άξονες, Δράσεις

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΡΤΑΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΈΝΤΑΞΗ, ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΦΤΩΧΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΑΘΕ ΜΟΡΦΗΣ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ

1. ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ – «ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ» ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

Η Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης του Δήμου Αρταίων λαμβάνει υπόψη τόσο τα συμπεράσματα που εξάγονται από την αναλυτική παρουσίαση της υφιστάμενης κατάστασης του Δήμου σε σχέση με τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό καθώς και τις κατευθύνσεις των ευρωπαϊκών, εθνικών και περιφερειακών πολιτικών για την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού.

Σύμφωνα με τα παραπάνω, οι βασικές προκλήσεις για την Κοινωνική Ένταξη, την Καταπολέμηση της Φτώχειας και κάθε Μορφής Διακρίσεων στο Δήμο Αρταίων είναι:

Πρόκληση 1: Στήριξη του εισοδήματος πολιτών του Δήμου Αρταίων με υψηλό κίνδυνο φτώχειας και χωρίς επαρκείς πόρους για την κάλυψη αναγκών, ώστε να διασφαλίζεται ένα αξιοπρεπές βιοτικό επίπεδο.

Ο Δήμος Αρταίων αποτελεί θύλακα υψηλής ανεργίας, γεγονός που δυσχεραίνει ακόμη περισσότερο την επανένταξη των ατόμων που βρίσκονται στα όρια φτώχειας στο επαγγελματικό γίνεσθαι. Σημαντικό μέρος του τοπικού πληθυσμού διαβιούν σε συνθήκες ακραίας φτώχειας και εγκλωβίζονται στην κατάσταση αυτή. Ακολουθώντας τόσο την Εθνική όσο και την Περιφερειακή Στρατηγική, ο Δήμος θα συντονίσει μια σειρά ενεργειών, ώστε να καταφέρει τόσο με ίδια μέσα όσο και με την αξιοποίηση ποικίλων χρηματοδοτικών εργαλείων, με τελικό στόχο την άμεση εισοδηματική ενίσχυση των ευπαθών ομάδων, τη χορήγηση αγαθών και την ταυτόχρονη διασύνδεση ωφελουμένων με κοινωνικές δομές, όπως χαρακτηριστικά συμβαίνει με την εφαρμογή του πιλοτικού προγράμματος για Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης (πρώην Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα), το οποίο μεταξύ άλλων περιοχών της χώρας εφαρμόζεται και στην Άρτα.

Πρόκληση 2: Βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των πολιτών που διαβιούν σε νοικοκυριά με ελλείψεις βασικών ανέσεων και αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο της φτώχειας ή του κοινωνικού αποκλεισμού.

Η υφιστάμενη οικονομική κρίση έχει ως αποτέλεσμα πλήθος νοικοκυριών να αδυνατούν να έχουν πρόσβαση σε βασικά αγαθά, μη καλύπτοντας τις βασικές τους ανάγκες. Μεγάλο μέρος των πολιτών δε διαθέτουν ρουχισμό ή διατροφή ενώ δεν μπορούν να προμηθευτούν ιατροφαρμακευτικό εξοπλισμό που χρειάζονται, όποιοι αντιμετωπίζουν προβλήματα υγείας.

Το γεγονός αυτό δείχνει ακριβώς, τη σκοπιμότητα και τη σημασία περισσότερο από ποτέ, ίδρυσης και λειτουργίας κοινωνικών δομών που διασφαλίζουν την πρόσβαση σε βασικά αγαθά καθώς και την απρόσκοπτη πρόσβαση των πολιτών που χρήζουν βοήθειας σε τρόφιμα και ρουχισμό.

Επιπλέον κρίνεται επιτακτική η βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των ΡΟΜΑ.

Πρόκληση 3: Βελτίωση των συνθηκών πρόσβασης σε υπηρεσίες, ώστε να είναι δυνατή η παροχή συμβουλών, υγειονομικής περίθαλψης, φροντίδας, ψυχολογικής και κοινωνικής αποκατάστασης σε ανθρώπους που έχουν ιδιαίτερη ανάγκη από τέτοιου είδους υπηρεσίες και δεν έχουν τα μέσα ή τη γνώση να ωφεληθούν από αυτές.

Αντικείμενο των στοχευμένων δράσεων για την ενίσχυση της κοινωνικής ένταξης αποτελεί και η ενίσχυση της προσβασιμότητας συγκεκριμένων σε δυσμενή κατάσταση πληθυσμιακών ομάδων σε υπηρεσίες υγείας και κοινωνικής φροντίδας. Ο Δήμος Αρταίων έρχεται να αντιμετωπίσει από τη μια πλευρά, τη γήρανση του πληθυσμού και από την άλλη, τα προβλήματα άμεσης εγγύτητας στις κατάλληλες δομές για πληθυσμό που διαμένει σε απομακρυσμένους οικισμούς, που χωροθετούνται σε απόσταση από την πόλη της Άρτας. Και σε αυτά τα προβλήματα, έρχεται να προστεθεί και το χαμηλό εκπαιδευτικό επίπεδο σημαντικού μέρους του πληθυσμού, με χαρακτηριστικά τα προβλήματα πρόσβασης στην πληροφόρηση (δεν υπάρχει δυνατότητα για ηλεκτρονική πληροφόρηση, η οποία είναι πιο άμεση).

Προς την κατεύθυνση αυτή, είναι απαραίτητος ο συντονισμός ενεργειών που θα συμβάλουν άμεσα στην εξάλειψη των ανισοτήτων πρόσβασης. Ωφέλιμη χαρακτηριστικά, θα ήταν η αναβάθμιση με νέες τεχνολογίες πληροφορικής για την καλύτερη εξυπηρέτηση των ωφελουμένων.

Οι δομές που θα λειτουργεί ο Δήμος πρέπει να ενεργοποιηθούν και να οδηγήσουν τα πολλαπλασιαστικά οφέλη μιας διασύνδεσης των επιμέρους φορέων στους τελικούς ωφελούμενους. Σχετικά με την παροχή υπηρεσιών υγείας, ο τομέας απαιτεί σημαντικές διεργασίες και κρίνεται απαραίτητη η ανάπτυξη νέων μοντέλων και μεθόδων για την υποστήριξη των ατόμων που έχουν οδηγηθεί σε απώλεια ασφαλιστικής κάλυψης και διαβιούν κάτω από το όριο της φτώχειας.

Πρόκληση 4: Προώθηση της ισότητας των ευκαιριών των ευπαθών ομάδων του πληθυσμού που αντιμετωπίζουν το φάσμα του κοινωνικού αποκλεισμού

Η ισότητα των φύλων και η εξάλειψη του κοινωνικού αποκλεισμού αποτελούν προτεραιότητα για τη δημιουργία μιας υγιούς κοινωνίας. Περιθωριοποιημένες ομάδες πληθυσμού (πχ ΡΟΜΑ) και περιθωριοποιημένα μεμονωμένα άτομα, μετανάστες και γυναίκες που είναι θύματα βίας γίνονται προτεραιότητα και πρόκειται να λάβουν ιδιαίτερη υποστήριξη για την επίτευξη ομαλής ενσωμάτωσης αυτών στην κοινωνία.

Πρόκληση 5: Εντατικοποίηση της προσπάθειας σύνδεσης των ανέργων που αντιμετωπίζουν υψηλό κίνδυνο φτώχειας, με την αγορά εργασίας μέσω ενεργητικών μέτρων απασχόλησης

Ο Δήμος Αρταίων με ιδιαίτερα αυξημένο αριθμό ανέργων σε ειδικές ομάδες πληθυσμού (π.χ. νέοι, γυναίκες κ.α.) καταγράφει υψηλά ποσοστά μακροχρόνιας ανεργίας. Προς τη στήριξη αυτών των ομάδων υψηλού κινδύνου φτώχειας προγραμματίζεται ένα σύνολο ενεργειών, συμμετέχοντας ήδη στο πιλοτικό έργο της Νέας Κοινοφελούς Εργασίας για 17 δήμους στον ελλαδικό χώρο, που μαστίζονται από την ανεργία.

Ταυτόχρονα και τα πιο 'ώριμα άτομα' είναι πιο ευάλωτα σε περίοδο ύφεσης και λιγότερο ανταγωνιστικά. Για ορισμένα επαγγέλματα παρατηρούνται δυσκολίες προσαρμογής του εργατικού δυναμικού στις μεταβαλλόμενες ανάγκες της αγοράς εργασίας. Επομένως αποτελούν ομάδες πληθυσμού για τις οποίες επιθυμητό θα ήταν να δοθεί κάποια προτεραιότητα στα προγράμματα κατάρτισης για τη μείωση της ανεργίας. Την ίδια τάση καταδεικνύουν και τα πιο πρόσφατα στοιχεία του ΟΑΕΔ

Όσον αφορά την υπάρχουσα κατάσταση στους οικισμούς Ρομά του Δήμου Αρταίων αποτυπώνεται με την ύπαρξη , μόνιμων κατοικιών χωρίς οικοδομική άδεια , παραπηγμάτων ,κοντέινερ και μάλιστα στον οικισμό της περιφερειακής οδού της Άρτας η έκταση ανήκει στο Ελληνικό δημόσιο και δεν έχει παραχωρηθεί. Στις

κατοικίες των Ρομά ζουν περισσότερες από μία οικογένειες και πολλές άλλες κατοικούν στα παράνομα καταλύματα.

Θεωρούμε ότι η επέκταση του οικισμού δεν αποτελεί λύση βελτίωσης των συνθηκών διαβίωσης των ατόμων, εξαιτίας της κουλτούρας του πληθυσμού, σύμφωνα με την οποία επέκταση του οικισμού θα σημαίνει διαβίωση περισσότερων ατόμων στις ίδιες συνθήκες (εγκατάσταση μετακινούμενου πληθυσμού)

Θεωρείται όμως αναγκαία η βελτίωση της υφιστάμενης κατάστασης. Για το σκοπό αυτό προτείνονται τα παρακάτω μέτρα:

1.Κέντρο Κοινότητας με Παράρτημα Ρομά

Στόχος του Κέντρου η ενίσχυση της κοινωνικής ένταξης και προώθησης στην απασχόληση των Ρομά που βιώνουν πολλαπλά κοινωνικό αποκλεισμό και ζει υπο συνθήκες διαβίωσης μη αποδεκτές. Το Παράρτημα Ρομά συνδέεται με υπηρεσίες του Δήμου, της Περιφέρειας ή και με κεντρικές υπηρεσίες για την επίτευξη του στόχου του.

Το Παράρτημα δραστηριοποιείται στην παροχή υπηρεσιών μέσω εξατομικευμένης και μακροπρόθεσμης προσέγγισης στα ωφελούμενα άτομα αρχικά χαρτογραφώντας τα απαραίτητα βήματα για την πορεία τους προς την κοινωνική ένταξη και την απασχόληση και στη συνέχεια υποστηρίζοντας και παρακολουθώντας τη διαδικασία αυτή. Επίσης υποστηρίζει τους Ρομά των καταυλισμών ως προς τις διαδικασίες διανομής του Κοινωνικού επιδόματος Αλληλεγγύης. Οι υπηρεσίες που θα παρέχονται θα αφορούν τα εξής :

- Υπηρεσίες στήριξης και κοινωνικής ένταξης
- Υπηρεσίες που αποσκοπούν στην προώθηση της απασχόλησης
- Υπηρεσίες ευαισθητοποίησης, ενημέρωσης και στήριξης

Οι παραπάνω δράσεις υλοποιούνται βάση των παρακάτω:

- Εξατομικευμένη, μακροπρόθεσμη και ευέλικτη προσέγγιση. Η εξατομικευμένη και μακροπρόθεσμη προσέγγιση των ατόμων για την επίτευξη του στόχου της προώθησης της απασχόλησης και της κοινωνικής ένταξης συνίσταται στη διεύρυνση και αποτύπωση των αναγκών του ατόμου από το εξειδικευμένο προσωπικό του κέντρου για την εκπόνηση του εξατομικευμένου σχεδίου δράσης. Οι ενέργειες και οι υπηρεσίες που δέχεται ο ωφελούμενος αφορούν, είτε αμιγώς υπηρεσίες από το Κέντρο είτε παραπομπή σε άλλους εξειδικευμένους φορείς π.χ. ΟΑΕΔ, φορείς εκπαίδευσης, υπηρεσίες πρόνοιας κ.λ.π είτε συνδυασμό αυτών

- Συνεργασία με τον ΟΑΕΔ και άλλους συναρμόδιους φορείς. Η προώθηση στην απασχόληση γίνεται μέσω της διασύνδεσης και συνεργασίας με τοπικούς φορείς και υπηρεσίες προώθησης της απασχόλησης και της επιχειρηματικότητας
- Διευρυμένη συμβουλευτική .Οι υπηρεσίες συμβουλευτικής και υποστήριξης δύναται να αφορούν σε θέματα, όπως προώθηση της επιχειρηματικότητας, νομικές υπηρεσίες σχετικές με επαγγελματικές και επιχειρησιακές δραστηριότητες, υποστήριξη Και συμβουλευτική για χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες ,καθώς και θέματα κοινωνικής ένταξης.

Στην περίπτωση του Δήμου Αρταίων,η απόσταση του ενός καταυλισμού από τους άλλους δύο είναι περίπου 6χλμ. Προτείνουμε, προκειμένου να είναι άμεση η εξυπηρέτηση των Ρομά και στους τρεις καταυλισμούς να δημιουργηθούν δύο νέα παραρτήματα με επιμερισμένη στελέχωση σε αριθμό αλλά και με ειδικότητες που θα εναλλάσσονται κατά περίπτωση και σύμφωνα με τις κατά τόπους ανάγκες. Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται ο στόχος των Κέντρων Κοινότητας και η εξυπηρέτηση τους θα είναι άμεση και αποτελεσματική.

2. Εκπαίδευση των παιδιών

Πρωταρχική σημασία για τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης ,την αύξηση του βιοτικού επιπέδου ,την εξεύρεση εργασίας, τη βελτίωση της ποιότητας της υγείας και τελικά την ένταξη του πληθυσμού στον ευρύτερο κοινωνικό ιστό αποτελεί η **εκπαίδευση των παιδιών**. Σήμερα η φοίτηση των παιδιών στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση είναι ανεπαρκής ,επειδή μετά την είσπραξη του σχολικού βοηθήματος που γίνεται στο μέσο της σχολικής χρονιάς ,τα παιδιά σταματούν το σχολείο. Άλλος σημαντικός λόγος είναι η συχνή μετακίνηση των οικογενειών για λόγους εργασίας

Θεωρούμε ότι εκ μέρους της πολιτείας πρέπει να ληφθούν μέτρα που να ενισχύουν την υποχρεωτική φοίτηση των παιδιών στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση Τέτοια μέτρα είναι η τακτική συσχέτιση του σχολικού επιδόματος με την φοίτηση των παιδιών , η ενημέρωση των οικογενειών Ρομά για τη χρησιμότητα της σχολικής φοίτησης και άλλα κίνητρα όπως η μετακίνηση των παιδιών προς και από το σχολείο , τα σχολικά συσσίτια κλπ.

Η επιλογή των διδασκόντων στα σχολεία των Ρομά θα πρέπει να γίνεται με κριτήριο την ευαισθητοποίησή τους για αυτή την ομάδα πληθυσμού . Επιπλέον ο έλεγχος της σωστής λειτουργίας των σχολείων στα οποία φοιτούν Ρομά πρέπει να είναι τακτικός και στοχευμένος

3. Καμπάνιες ευαισθητοποίησης της ομάδας στόχου από το Δήμο Αρταίων και το Κέντρο Κοινότητας που θα συσταθεί με παράρτημα Ρομα. Αυτές θα έχουν ως σκοπό την εκπαίδευση των κατοίκων στην καθημερινότητα τους σε θέματα:

- Πρόληψης και προαγωγής υγείας (στοματική υγεία, γυναικολόγος και αιματολογικός έλεγχος)
- Αναγκαιότητα ύπαρξης και ενημέρωσης βιβλιαρίων υγείας παιδιών
- Ενδοσχολικής και Ενδοοικογενειακής βίας
- Λειτουργίας βιωματικών εργαστηρίων για τη βελτίωση των κοινωνικών δεξιοτήτων και των σχέσεων συνύπαρξης –συνεργασίας
- Επαγγελματικού προσανατολισμού κυρίως για επαγγέλματα απευθυνόμενα σε Ρομα
- Ενημέρωσης για την αναγκαιότητα χρησιμότητα απολυτηρίου υποχρεωτικής εκπαίδευσης
- Ενημέρωσης για την αποφυγή της παιδικής και ενήλικης πορνείας
- Δημιουργία επαγγελματικής και φορολογικής συνείδησης
- Δημιουργία περιβαλλοντικής συνείδησης (υπερκατανάλωση νερού, παράνομες συνδέσεις με το Δίκτυο της ΔΕΗ, διαχείριση απορριμμάτων κλπ)

4. Δημιουργία υποδομών για τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης του πληθυσμού

Μεγαλύτερη αναγκαιότητα αποτελεί η δημιουργία δομής βελτίωσης συνθηκών διαβίωσης δηλαδή δημιουργία δομών δημοσίων λουτρών και χώρων για τον καθαρισμό ματισμού και άλλων συναφών παρεμβάσεων που θα προκύπτουν από τις ιδιαίτερες συνθήκες του καταυλισμού. Οι παρεμβάσεις δύναται να υλοποιούνται είτε στο χώρο του οικισμού είτε σε εύκολα προσβάσιμο χώρο.

5. Επιδότηση ενοικίου

Η Δράση της επιδότησης ενοικίου αφορά τη μετεγκατάσταση των Ρομά από τους υπάρχοντες οικισμούς σε αυτόνομες στεγαστικές λύσεις βάσει σχετικών κριτηρίων που θα πρέπει να πληρούν οι επωφελούμενοι. Επιπρόσθετα ,ο Δήμος Αρταίων δια στελέχους του Κέντρου Κοινότητας που θα αναλάβει το ρόλο του διαμεσολαβητή μεταξύ ενοικιαστή και εκμισθωτή. Εντοπίζει κατοικίες για μίσθωση και άτομα –οικογένειες που μπορούν να μετεγκατασταθούν σε αυτόνομες οικίες ή διαμερίσματα στον αστικό ιστό και χορηγεί το μίσθωμα στον ιδιοκτήτη για προσυμφωνημένη περίοδο χρόνου.

Για να είναι επιτυχής η ένταξη του πληθυσμού Ρομά μέσα στον αστικό ιστό, η επιλογή των ωφελουμένων θα πραγματοποιηθεί μετά από εξατομικευμένη προσέγγιση και μέσω συγκεκριμένων κριτηρίων. Οι ωφελούμενες οικογένειες θα πρέπει να καταστούν αυτοσυντήρητες μέσα από τακτοποίηση στον εργασιακό τομέα. Επιπρόσθετα τα μέλη των οικογενειών θα υποστηρίζονται από ένα ευρύ πλέγμα κοινωνικών υπηρεσιών που θα παρέχονται από τα Κέντρα Κοινότητας .

6.Δημιουργία προϋποθέσεων για διερεύνηση των δυνατοτήτων εργασίας στον πληθυσμό

Για την καταπολέμηση της ανεργίας και την προώθηση στην απασχόληση μπορούμε να παρέμβουμε με την νομιμοποίησης των υφιστάμενων επαγγελματικών ενασχολήσεων και την ανάπτυξη επιχειρηματικότητας μικρής κλίμακας αλλά και με κατάρτιση σε προγράμματα απόκτησης επαγγελματικών δεξιοτήτων και εξειδίκευση των υφιστάμενων επαγγελματικών δεξιοτήτων.

Συμμετοχή ωφελουμένων στο σχεδιασμό της ολοκληρωμένης παρέμβασης.

Η ολοκληρωμένη παρέμβαση για την Κοινωνική ένταξη των Ρομά στο Δήμο Αρταίων διαπνέεται από ολιστικό χαρακτήρα παρεμβαίνοντας και στους τέσσερις άξονες της Εθνικής Στρατηγικής (Στέγαση, Απασχόληση, Υγεία, Εκπαίδευση).

Η βιωσιμότητα, ωστόσο κάθε μορφής δράσης που αφορά την τοπική κοινότητα προϋποθέτει τη διασφάλιση συναίνεσης, συνεργασίας και συμμετοχής από την πλευρά των εκπροσώπων της ομάδας στόχου.

Στο Δήμο Αρταίων .προτεραιότητα αποτελεί η θετική κινητοποίηση των Ρομά, αλλά και των μη Ρομά κατοίκων, ώστε η σχεδιαζόμενη παρέμβαση να συνεισφέρει στην κατάρριψη στερεοτύπων, στην ανάπτυξη θετικών προτύπων και καθιέρωση καθημερινών δεσμών της τοπικής κοινότητας που σε βάθος χρόνου θα συμβάλουν στην κατάρριψη φαινομένων κοινωνικού αποκλεισμού.

Ως Δήμος θα στηρίξουμε το πρόγραμμα των Ρομά εφόσον οι Ρομά της περιοχής μας δείξουν πνεύμα συνεργασίας και **με την απαραίτητη προϋπόθεση** και οι ίδιοι να εργαστούν προς την εξάλειψη από πλευράς τους της παραβατικότητας - εγκληματικότητας που αποτελεί σύμφωνα και με τη swot ανάλυση σοβαρότατη απειλή για την περιοχή μας και μέσω ειδικού επιδοτούμενου προγράμματος επιμόρφωσης-life coaching με ρήτρες ενισχυμένο για το Δήμο μας.

Από τα πρώτα στάδια της παρέμβασης και σε κάθε στάδιο αυτής προβλέπεται η ενημέρωση και η διασφάλιση της εκπροσώπησης της τοπικής κοινότητας μέσα από:

- Καμπάνιες ευαισθητοποίησης που σκοπό έχουν τη δημιουργία μιας γέφυρας επικοινωνίας μεταξύ των Ρομά και των μη Ρομά ,αλλά και νέων κωδικών επικοινωνίας ,μεταξύ των ίδιων αλλά και της υπόλοιπης κοινωνίας.

Αυτό θα γίνει εφικτό με την κατανόηση από την πλευρά των Ρομά , ότι αποτελούν μέρος μιας ευρύτερης κοινωνίας , η οποία είναι υποχρεωμένη να τους προστατεύει και να μεριμνά για την πρόοδό τους , τη βελτίωση των συνθηκών της ζωή τους της υγείας τους και της μόρφωσής τους ,αλλά επίσης συνεπάγεται υποχρεώσεις από την πλευρά τους σχετικά με την τήρηση των κανόνων που απαιτούνται σε μια οργανωμένη κοινωνία . Οι κανόνες αυτοί αφορούν τη συμπεριφορά των μελών της ομάδας στόχου απέναντι στην οργανωμένη κοινωνία (δημιουργία φορολογικής συνείδησης , συνέπεια στους κανόνες συμμετοχής σε Οργανισμούς Κοινής Ωφέλειας ,ενεργή συμμετοχή σε ημερίδες σεμινάρια επαγγελματικού προσανατολισμού με σκοπό την πραγματική εξεύρεση εργασίας, κατανόηση της αναγκαιότητας αστικοδημοτικής τακτοποίησης , κατανόησης ότι η παροχή των προγραμμάτων ανθρωπιστικής κρίσης αποτελεί ένα ενδιάμεσο στάδιο για την επίτευξη της οικονομικής τους αυτονομίαςκαι όχι μόνιμο τρόπο βιοπορισμού) αλλά και απέναντι στον εαυτό τους (πρόληψη υγείας, συμμετοχή στην εκπαιδευτική διαδικασία)

- Τη συμμετοχή των ομάδων εκπροσώπησης στις συσκέψεις που αφορούν τον προγραμματισμό ενεργειών του οικισμού.

Οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών μπορούν επίσης, να χρησιμεύουν ως βασικοί εταίροι εφαρμογής των δραστηριοτήτων, που σχετίζονται με την ενσωμάτωση των Ρομά, καθώς είναι οι μόνες που βρίσκονται σε άμεση επαφή όχι μόνο με τους Ρομά αλλά και με όλους τους κατοίκους του Δήμου Αρταίων Οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών μπορούν να διαδραματίσουν επίσης σημαντικό ρόλο στην παρακολούθηση των προγραμμάτων ενσωμάτωσης των Ρομά, ως εκ τούτου συνιστάται να καλούνται να συμμετέχουν σε Επιτροπές Παρακολούθησης της υλοποίησης του Σχεδίου Δράσης.

Είναι φανερό, ότι έχει καίρια σημασία να εξασφαλιστεί η μέγιστη δυνατή συμμετοχή της τοπικής κοινότητας, καθώς και η ανάδειξη τοπικών εκπροσώπων. Η ανάδειξη των εκπροσώπων της κοινότητας θα πραγματοποιηθεί μέσα από δημοκρατικές διαδικασίες.

Επιπλέον, μέριμνα της δημοτικής αρχής είναι η διασφάλιση της συμμετοχής της τοπικής κοινότητας στον φορέα-όργανο διαχείρισης-αντιπροσώπευσης, που θα συσταθεί για τη αντιμετώπιση των ζητημάτων, που θα ανακύπτουν στην καθημερινότητα των κατοίκων του οικισμού. Αρωγός σε κάθε βήμα για την κατοχύρωση του λειτουργικότητας και του αντιπροσωπευτικού ρόλου του Φορέα Διαχείρισης θα είναι ο Δήμος Αρταίων με τις υπηρεσίες του. Ο Δήμος Αρταίων πρόκειται επίσης, να αξιοποιήσει την εμπειρία των πιστοποιημένων τοπικών διαμεσολαβητών, που θα καταρτισθούν σε αντίστοιχα προγράμματα επιμόρφωσης διαμεσολαβητών ή θα έχουν ενεργή συμμετοχή στην υλοποίηση των Παραρτημάτων Ρομά και των Κέντρων Στήριξης Ρομά και Ευπαθών Ομάδων Πληθυσμού.

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 1: «ΣΤΕΓΑΣΗ ΚΑΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ»

Όπως αναφέρθηκε και παραπάνω σκοπός του παρόντος σχεδίου είναι εκτός από την επιδότηση ενοικίου και η βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των οικισμών του Δήμου Αρταίων . Η χρηματοδότηση των έργων που θα απαιτηθούν για την πραγματοποίηση αυτού του στόχου , θα είναι κυρίως από Ευρωπαϊκά συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα.

Δράση I: Επιδότηση Ενοικίου

Η Δράση της επιδότησης ενοικίου αφορά τη μετεγκατάσταση των Ρομά από τους υπάρχοντες οικισμούς σε αυτόνομες στεγαστικές λύσεις βάσει σχετικών κριτηρίων που θα πρέπει να πληρούν οι επωφελούμενοι. Επιπρόσθετα ,ο Δήμος Αρταίων δια στελέχους του Κέντρου Κοινότητας που θα αναλάβει το ρόλο του διαμεσολαβητή μεταξύ ενοικιαστή και εκμισθωτή. Εντοπίζει κατοικίες για μίσθωση και άτομα –οικογένειες που μπορούν να μετεγκατασταθούν σε αυτόνομες οικίες ή διαμερίσματα στον αστικό ιστό και χορηγεί το μίσθωμα στον ιδιοκτήτη για προσυμφωνημένη περίοδο χρόνου.

Για να είναι επιτυχής η ένταξη του πληθυσμού Ρομά μέσα στον αστικό ιστό, η επιλογή των ωφελουμένων θα πραγματοποιηθεί μετά από εξατομικευμένη προσέγγιση και μέσω συγκεκριμένων κριτηρίων. Οι ωφελούμενες οικογένειες θα πρέπει να καταστούν αυτοσυντήρητες μέσα από τακτοποίηση στον εργασιακό τομέα. Επιπρόσθετα τα μέλη των οικογενειών θα υποστηρίζονται από ένα ευρύ πλέγμα κοινωνικών υπηρεσιών που θα παρέχονται από τα Κέντρα Κοινότητας .

Στο Δήμο Αρταίων ο αριθμός των Ωφελούμενων ανέρχεται στις 10 οικογένειες από το σύνολό των 30 οικογενειών που διαμένουν στους καταυλισμούς.

Δράση II: Βραχυπρόθεσμες - μεσοπρόθεσμες δράσεις για τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης έως την μετεγκατάσταση του πληθυσμού

Στον καταυλισμό των Ρομά στο κέντρο της Άρτας που είναι ένας καταυλισμός τύπου II προβάλλει ως επείγουσα ανάγκη η παροχή δομών ατομικής και περιβαλλοντικής υγιεινής .Η σύνδεση της δομής αυτής με το σύστημα αποκομιδής απορριμμάτων και με παρεμβάσεις που θα βελτιώνουν τις συνθήκες διαβίωσης και θα αποτρέπουν εστίες μόλυνσης ώστε και να προστατεύεται η προσωπική υγεία των παιδιών Ρομά και να επιταχύνεται η ένταξη τους στο εκπαιδευτικό περιβάλλον .Η δημιουργία δομής βελτίωσης συνθηκών διαβίωσης αφορά τη δημιουργία δομών δημοσίων λουτρών και χώρων για τον καθαρισμό ιματισμού και άλλων συναφών παρεμβάσεων που θα προκύπτουν από τις ιδιαίτερες συνθήκες του καταυλισμού. Οι παρεμβάσεις δύναται να υλοποιούνται είτε στο χώρο του οικισμού είτε σε εύκολα προσβάσιμο χώρο.

Η περιβαλλοντική υγιεινή αναγκαίο είναι να υποστηριχθεί από την κατάλληλη παροχή υπηρεσιών , έτσι ώστε ο ωφελούμενος πληθυσμός Ρομά να οικειοποιηθεί το πρόγραμμα που απαντά σε βασικές ανάγκες του , να εκπαιδευτεί στην κοινοτική χρήση και προστασία

των δομών , να προστατεύσει τις δομές και να αναπτύξει ποικίλες δράσεις όπως η ασφαλής και νόμιμη διαχείριση των απορριμμάτων , η χρήση και προστασία κοινόχρηστων χώρων , η βελτίωση του δομημένου περιβάλλοντος της καθημερινής ζωής του κ.α.

Η παροχή υπηρεσιών και η λειτουργία των δομών ατομικής υγιεινής θα αναπτυχθεί στο πλαίσιο δομημένης ομάδας, η οποία θα συνεργάζεται με όλες τις κοινωνικές και τοπικές υπηρεσίες θα διευκολύνει το έργο και τη δράση των υγειονομικών υπηρεσιών και των υπηρεσιών αποκομιδής απορριμμάτων και θα φροντίζει τους κοινόχρηστους χώρους . Παράλληλα θα ενημερώνει ,εκπαιδεύει και ευαισθητοποιεί τον πληθυσμό Ρομά για θέματα ατομικής και περιβαλλοντικής υγιεινής καθώς και για θέματα πολιτικής προστασίας και θα διευκολύνει τη συμμετοχή των Ρομά σε δράσεις της ευρύτερης κοινότητας.

Τέλος , η ομάδα βελτίωσης συνθηκών διαβίωσης θα φροντίζει σε συνεργασία με τις τοπικές κοινωνικές δομές για την παροχή αναγκαίων υλικών ειδών ατομικής υγιεινής σε οικογένειες και άτομα που δεν μπορούν να εξασφαλίσουν από τα υφιστάμενα προγράμματα αρωγής , καθώς και για την επιτήρηση των κοινόχρηστων δομών και χώρων στις περιοχές παρέμβασης ,έτσι ώστε να διασφαλιστεί η βιωσιμότητα της δράσης .

<u>A. Παροχή υπηρεσιών βασικής ιατρικής φροντίδας και προληπτικής ιατρικής.</u> Εμβολιασμοί, τεστ Παπ, μαστογραφίες, αιματολογικές εξετάσεις, οδοντιατρικοί έλεγχοι κλπ.	
<u>B. Ενισχυμένες δομές υποστήριξης.</u> Αυτές μπορεί να περιλαμβάνουν πέραν των ανωτέρω και τις ακόλουθες υπηρεσίες:	
<ul style="list-style-type: none">• <u>Δομές μαθησιακής υποστήριξης.</u>	Χώροι και επιπρόσθετο προσωπικό για φροντιστηριακή υποστήριξη στους μαθητές. Οι υπηρεσίες αυτές μπορούν να περιλαμβάνουν και πρόγραμμα σίτισης, ένδυσης και προσωπικής υγιεινής των μαθητών Ρομά με τη μορφή ενός χώρου ημερήσιας φροντίδας για τα παιδιά Ρομά του οικισμού. Σκόπιμο είναι να υπάρχουν ξεχωριστοί χώροι για την υποστήριξη μαθητών του δημοτικού και μαθητών Γυμνασίου/Λυκείου. Τα πρωινά οι συγκεκριμένοι χώροι θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για την ανάπτυξη δραστηριοτήτων για μικρότερα παιδιά ή για γυναίκες Ρομά.

<ul style="list-style-type: none"> • <u>Δομές ατομικής υγιεινής</u> 	WC-ντουζιέρες]
<ul style="list-style-type: none"> • <u>Υπηρεσίες συλλογικής και περιβαλλοντικής υγιεινής</u> 	<p>Καμπάνιες ευαισθητοποίησης της ομάδας στόχου από το Δήμο Αρταίων και το παράρτημα Ρομά με σκοπό την εκπαίδευση των κατοίκων στην καθημερινότητα τους σε θέματα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Πρόληψης και προαγωγής υγείας (στοματική υγεία ,γυναικολογικός και αιματολογικός έλεγχος) • Αναγκαιότητα ύπαρξης και ενημέρωσης βιβλιαρίων υγείας παιδιών • Ενδοσχολικής και ενδοοικογενειακής βίας • Λειτουργίας βιωματικών εργαστηρίων για τη βελτίωση των κοινωνικών δεξιοτήτων και των σχέσεων συνύπαρξης- συνεργασίας. • Επαγγελματικού προσανατολισμού κυρίως για επαγγέλματααπευθυνόμενα σε Ρομά • Ενημέρωσης για την αναγκαιότητα – χρησιμότητα απολυτηρίου υποχρεωτικής εκπαίδευσης • Ενημέρωση για την αποφυγή της παιδικής και ενήλικης πορνείας • Δημιουργίας επαγγελματικής και φορολογικής συνείδησης • Δημιουργία περιβαλλοντικής συνείδησης (υπερκατανάλωση νερού, παράνομες συνδέσεις με το Δίκτυο ρευματοδότησης, διαχείριση των απορριμμάτων κλπ

Δείκτες Στέγασης και Βασικών Υποδομών

ΔΕΙΚΤΗΣ	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ
Οικογένειες που θα μετεγκατασταθούν σε ενοικιαζόμενες κατοικίες	10
Οικογένειες που θα ωφεληθούν από την αναβάθμιση του υφιστάμενου οικιστικού περιβάλλοντος	20
Οικογένειες που θα ωφεληθούν από επιδότηση ενοικίου	10
Χώροι ατομικής υγιεινής που θα δημιουργηθούν στον οικισμό	1

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 2: «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ»

Στον άξονα της Εκπαίδευσης, σε συνεργασία με το αρμόδιο Υπουργείο σχεδιάζονται ειδικές δράσεις, όπως:

- εξάλειψης της σχολικής διαρροής με τάξεις υποδοχής, υποστήριξης των παιδιών και των σχολικών μονάδων
- κοινωνικοί λειτουργοί σε σχολικές μονάδες άνω των 50 μαθητών Ρομά
- μείωση των μαθητών ανά τάξη σε περίπου 50 σχολεία
- μέριμνα για τους εφήβους, που δεν έχουν ολοκληρώσει το δημοτικό σχολείο
- Υποστήριξη σε όλες τις εκπαιδευτικές βαθμίδες με εμπύχωση, εκπαιδευτικό προσανατολισμό

Σχολικό σύστημα

- *Αναγνώριση και ανταπόκριση στις διαφορετικές ανάγκες των μαθητών ,ώστε να μην αποτελεί το σχολείο πεδίο αντιπαράθεσης*
- *Αναπροσαρμογή και επανατοποθέτησης των στόχων του σχολείου(βελτίωση της συμπεριφοράς των δασκάλων ,καλύτερη απόδοση κατά τη διδασκαλία ,προσέγγιση και κατανόηση των Ρομά, εμπλουτισμός του σχολικού προγράμματος με δραστηριότητας που θα προκαλέσουν το ενδιαφέρον των μαθητών ,ταχύρρυθμη αναπλήρωση κενών που παράγονται από διάφορες καθυστερήσεις ,η αύξηση της πειστικότητας της αναγκαιότητας παρακολούθησης του σχολείου*
- *Σύσταση γραφείων ,στελεχωμένων από κοινωνικούς επιστήμονες, μέσα στις σχολικές μονάδες για την παρακολούθηση ,ατομική συμβουλευτική και υποστήριξη των μαθητών τσιγγάνικης καταγωγής*
- *Λειτουργία απογευματινών τμημάτων ενισχυτικής διδασκαλίας για τα τσιγγανόπουλα που βρίσκονται στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση*
- *Λειτουργία απογευματινών τμημάτων αλφαριθμητισμού για ενήλικες ή ανήλικους γονείς*
- *Περαιτέρω ενεργοποίηση των Σχολικών Συμβούλων ,Διευθυντών στην παρακολούθηση και τον έλεγχο για την καλή λειτουργία των σχολικών μονάδων*

Τοπική Αυτοδιοίκηση

Ένταξη σε χρηματοδοτικό πρόγραμμα του Δήμου Αρταίων για την εξασφάλιση γευμάτων για τους μαθητές , την εξασφάλιση της μεταφοράς τους από και προς το σχολείο κλπ.

Εκπαιδευτικοί

- *Επιμόρφωση εκπαιδευτικών για τη διαμόρφωση του προγράμματος , την παραγωγή υλικού ,τη συνεργασία με τους γονείς και τους φορείς της κοινότητας*
- *Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών για το αντικείμενο που πρόκειται να διδάξουν , για θετική στάση απέναντι στους Τσιγγάνους*

- Εκπαίδευση όλων των εκπαιδευτικών που θα ασχοληθούν στον τομέα της εκπαίδευσης των τσιγγάνων σε θέματα που αφορούν την ιστορία, την κουλτούρα το μορφωτικό τους επίπεδο , την εκτίμηση τους για το εκπαιδευτικό σύστημα

Κοινότητα Ρομά

- Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του τσιγγάνικου πληθυσμού σε θέματα εκπαίδευσης
- Καμπάνιες ευαισθητοποίησης των Τσιγγάνων γονέων για την αναγκαιότητα της εκπαίδευσης
- Σύσταση Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων

Κοινότητα Μη Ρομά

- Καμπάνιες ευαισθητοποίησης των μη Τσιγγάνων για την αποδοχή των Τσιγγάνων Μαθητών στα μικτά σχολεία
- Συμμετοχή των Τσιγγάνων μαθητών σε πολιτιστικές και κοινωνικές δραστηριότητες της τοπικής κοινωνίας (συναυλίες ,θεατρικές παραστάσεις, αθλητικές εκδηλώσεις κλπ.).

ΔΕΙΚΤΗΣ	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ
Αριθμός μαθητών βρεφικής ηλικίας που θα εγγραφεί στο βρεφικό σταθμό	0
Αριθμός μαθητών προ-νηπιακής ηλικίας που θα εγγραφεί στον παιδικό σταθμό	0
Αριθμός μαθητών που θα εγγραφεί στο νηπιαγωγείο	27 (13 νήπια -14 προνήπια)
Αριθμός μαθητών που θα εγγραφεί στην πρώτη δημοτικού	13
Παιδιά που θα εγγραφούν σε σχολεία	70 (27 νηπιαγωγείο- 43 δημοτικό)
Αριθμός παιδιών που θα ολοκληρώσει το σχολικό έτος	13 νηπιαγωγείο-22 δημοτικό
Αριθμός νέων 12-18 ετών που θα ολοκληρώσουν Τμήμα Γραμματισμού για την απόκτηση γνώσεων Δημοτικού/ που θα αποκτήσουν απολυτήριο Δημοτικού	Δεν υπάρχει αλλά δεν υπάρχει και ενδιαφέρον
Ενήλικες που θα εγγραφούν στα σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας	7-8

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 3: «ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΣΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ »

Στον άξονα της Απασχόλησης, σχεδιάζονται παρεμβάσεις, όπως:

- Νομοθετικές ρυθμίσεις για τη διευκόλυνση αδειοδότησης πλανοδίου εμπορίου

- Προετοιμασία του πληθυσμού Ρομά (εξατομικευμένη προσέγγιση/Παράρτημα Ρομά) για ένταξη στο μητρώο εργατικού δυναμικού και την τυπική αγορά εργασίας
- Προετοιμασία των Παραγωγικών φορέων για εξάλειψη των στερεοτύπων και κινητροδότηση μέσω προγραμμάτων για θέσεις εργασίας στον ιδιωτικό τομέα
- Προγράμματα κατάρτισης
- Προγράμματα ΝΘΕ και ΝΕΕ
- Με βάση τα δεδομένα της τοπικής οικονομίας, ο Δήμος Άρταιων μπορεί να εξειδικεύει προτάσεις απασχόλησης, λ.χ. στην πράσινη οικονομία (ανακύκλωση), την κοινωνική οικονομία (πιθανή δημιουργία Κοιν.Σ.Επ.), τον πρωτογενή τομέα (καλλιέργεια από την ομάδα στόχο του Δημοτικού Λαχανόκηπου)
- Προώθηση τεχνικών επαγγελματιών (σχολές μαθητείας, ΕΠΑΛ και διασύνδεση με την αγορά εργασίας
- Απόκτηση εργασιακής εμπειρίας στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα

Δείκτες Προώθησης στην Απασχόληση

ΔΕΙΚΤΗΣ	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ
Θέσεις εργασίας που θα δημιουργηθούν	5
Αριθμός επιχειρήσεων που θα δημιουργηθούν	5
Αριθμός ατόμων που θα καταρτιστούν	4
Αριθμός άτομα απασχολούμενων που μετακινούνται στην τυπική οικονομία	1

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 4: «ΥΓΕΙΑ»

Στον άξονα της Υγείας έχουν προβλεφθεί και σχεδιαστεί παρεμβάσεις, όπως:

- Όπου υπάρχει καταγραφή των παιδιών που βρίσκονται σε σχολική ηλικία να επιτευχθεί και αντίστοιχος αριθμός εμβολιασμών. Όπου υπάρχει καταγραφή παιδιών που χρειάζονται επαναληπτική δόση να εξεταστεί η ακριβής ημερομηνία πραγματοποίησης της επαναληπτικής δόσης και να γίνει υπενθύμιση των επαναληπτικών εμβολιασμών από το Παράρτημα Ρομά.
- Ευαισθητοποίηση των γονιών στην αναγκαιότητα εμβολιασμού των παιδιών τους
- Ευαισθητοποίηση των μη Τσιγγάνων εκπαιδευτικών για ενεργοποίηση των Τσιγγάνων μαθητών προς εμβολιασμό
- Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του τσιγγάνικου πληθυσμού σε θέματα υγιεινής, διατροφής, ασφάλισης κλπ.
- Ενημέρωση των Νέων σε θέματα ναρκωτικών, αλκοολισμού, σεξουαλικά μεταδιδόμενων νοσημάτων, αντισύλληψης, στοματικής υγείας κλπ.
- Ενημέρωση των γυναικών σε θέματα γυναικολογικών παθήσεων, ατομικής υγιεινής, σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης, οικογενειακού προγραμματισμού, φροντίδας νεογνών και παιδιών, εγκυμοσύνης, διατροφής της οικογένειας κλπ.
- Βελτίωση των συνθηκών υγιεινής με εγκατάσταση δομών υγιεινής στους οικισμούς ανάλογα με τις διαπιστωμένες ανάγκες του πληθυσμού, ώστε να προάγεται η σχολική, επαγγελματική και κοινωνική ένταξη (δομές υγιεινής – ντουζιέρες, τουαλέτες, νιπτήρες)
- Διασύνδεση με τις δομές υγείας μέσω της εξατομικευμένης προσέγγισης στα πλαίσια των προσφερόμενων υπηρεσιών από τα Παραρτήματα Ρομά

Δείκτες Υγείας

ΔΕΙΚΤΗΣ	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ
Αριθμός ατόμων, που θα ενταχθούν σε προγράμματα απεξάρτησης	10
Αριθμός παιδιών που θα λάβουν πρωτοβάθμια φροντίδα	70
Αριθμός παιδιών που θα ενταχθούν σε προγράμματα πρόληψης	35
Αριθμός επισκέψεων ενηλίκων σε δομές ιατρικής μέριμνας	Δεν υπάρχει σαφή εικόνα

Οριζόντιες δράσεις

Πρόκειται για δράσεις οι οποίες έχουν καθολική εφαρμογή σε όλη τη διάρκεια του προγράμματος, και η εφαρμογή των οποίων αποτελεί προϋπόθεση για την επιτυχία του Σχεδίου.

Οι οριζόντιες δράσεις δημιουργούν θετικές επιπτώσεις σε όλους τους άξονες, είτε ταυτόχρονα είτε και σε κάποιους ξεχωριστά.

Η επιτυχία των οριζόντιων δράσεων είναι ιδιαίτερης βαρύτητας, δεδομένου ότι σε μεγάλο ποσοστό επηρεάζει την πετυχημένη ολιστική παρέμβαση του σχεδίου.

Ιδιαίτερη μνεία πρέπει να γίνει στις δράσεις που αφορούν την Κοινωνική Ένταξη και Μέριμνα

Η αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης των Ρομά του Δήμου Αρταίων, επιβεβαιώνει την αναγκαιότητα παρέμβασης για την άμβλυση φαινομένων κοινωνικής παθογένειας. Περιστατικά ενδοοικογενειακής βίας, η παιδική εργασία, ζητήματα γυναικείας χειραφέτησης, παραβατικότητα, απουσία συλλογικότητας, αποτελούν εμπόδια στην προσπάθεια για την κοινωνική ένταξη των Ρομά. Παράλληλα, για την αρτιότερη επίτευξη της υλοποίησης των αξόνων του πιλοτικού σχεδίου δράσης, απαιτούνται οριζόντιες πρωτοβουλίες, οι οποίες θα συμβάλουν στον ολοκληρωμένο χαρακτήρα των παρεμβάσεων. Σε συμφωνία με το πλαίσιο που τίθεται από την εθνική στρατηγική για τους Ρομά, ο γενικός στόχος του Άξονα είναι η **«Αντιμετώπιση των φαινομένων παθογένειας μέσα στις κοινότητες των Ρομά μέσω της ανάπτυξης ευρύτερου Κοινωνικού διαλόγου»**, με σκοπό την άρση των εμποδίων στην προσπάθεια για κοινωνικοποίηση και ένταξη.

Οι προτεραιότητες, που τίθενται είναι η καταπολέμηση των προκαταλήψεων και των στερεοτύπων, η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση τόσο του γενικού πληθυσμού, όσο και των Ρομά, η αντιμετώπιση φαινομένων κοινωνικής παθογένειας, η ενίσχυση και ανάδειξη του πολιτισμού των Ρομά και τέλος η τακτοποίηση της αστικοδημοτικής κατάστασης για το κομμάτι του πληθυσμού όπου υπάρχει εκκρεμότητα.

Για την εξυπηρέτηση των επιδιώξεων και την επίτευξη του Γενικού Στόχου, ο Άξονας εξειδικεύεται σε τρεις Ειδικούς στόχους. Για την ικανοποίηση κάθε στόχου προβλέπεται ανάλογη δέσμη παρεμβάσεων, με σχετικές δράσεις.

Αναλυτικότερα:

1. Ανάπτυξη Κοινωνικού Διαλόγου, στο πλαίσιο του στόχου ενδεικτικά περιλαμβάνονται δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης για θέματα παιδικής εργασίας, ενδοοικογενειακής βίας, πολιτικά δικαιώματα και υποχρεώσεις, δικαιώματα του παιδιού, ισότητα των φύλων, προγράμματα οικογενειακού προγραμματισμού και δράσεις

μείωσης της παραβατικότητας και η διοργάνωση Εργαστήριων Γονέων και Βιωματικά Σεμινάρια.

2. Πολιτιστικές Δράσεις, στο πλαίσιο του στόχου προβλέπονται δράσεις για την ανάδειξη του πολιτισμού των Ρομά, ως μέσο αντιμετώπισης των προκαταλήψεων και στερεότυπων, με παράλληλο στόχο την ενδυνάμωση του πληθυσμού στην προσπάθειά διεκδίκησης της κοινωνικής του ένταξης. Ενδεικτικές δράσεις που θα εξυπηρετήσουν την εκπλήρωση του συγκεκριμένου στόχου είναι, η στήριξη της συμμετοχής των συλλόγων τσιγγάνων στις τοπικές πολιτιστικές εκδηλώσεις, οι παρεμβάσεις στα σχολεία για την Τσιγγάνικη πολιτιστική ταυτότητα, οι ενέργειες καταγραφής, ανάδειξης, ενίσχυσης, υποστήριξης του πολιτισμού των Ρομά (rom pride), ενέργειες αντιμετώπισης προκαταλήψεων και στερεότυπων, και η προβολή θετικών προτύπων.

3. Κοινωνική Ένταξη, στο πλαίσιο του στόχου προβλέπονται δράσεις για την αντιμετώπιση της περιθωριοποίησης μέσω προγραμμάτων ανάπτυξης κοινωνικών δεξιοτήτων και δράσεων υποστήριξης των Ρομά για τις συναλλαγές τους με δημοσίους φορείς. Περιλαμβάνονται ενδεικτικά δράσεις, βελτίωσης δεξιοτήτων σε πεδία όπως αποτελεσματική επικοινωνία, ομαδική εργασία – συνεργασία, χειρισμός διαφωνιών, ευελιξία και προσαρμοστικότητα, υπευθυνότητα, επίλυση προβλημάτων καθώς και πρόγραμμα για την σύνταξη Προδιαγραφών και υλοποίηση προγράμματος mentoring/life-coaching με στόχο την ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων.

4. Ατομική ενδυνάμωση-υποστήριξη, ο Δήμος προκειμένου να προχωρήσει σε δράσεις προσανατολισμένες στις εξατομικευμένες ανάγκες κάθε μέλους της Ρομά κοινότητας, συντάσσει ατομικό σχέδιο στο οποίο αποτυπώνεται η στοχοθεσία, αλλά και τα απαραίτητα μέσα για την υποστήριξη του ατόμου στην καθημερινότητά του. Συγκεκριμένα μέσα από τον ατομικό οδικό χάρτη προγραμματίζονται δράσεις για τη βελτίωση των συνθηκών υγιεινής, διατροφής, ανταπόκρισης στους κανόνες κοινωνικής συμπεριφοράς (υποχρεώσεις και δικαιώματα) προκειμένου να διευκολυνθεί η κοινωνική ενδυνάμωση κάθε μέλους της ρομά κοινότητας. Γίνεται αντιληπτό ότι τα παιδιά αποτελούν κρίσιμο πληθυσμό για την μεσομακροπρόθεσμη επιτυχία των συγκεκριμένων δράσεων

Δείκτες Κοινωνικής Μέρμνας και Ένταξης

ΔΕΙΚΤΗΣ	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ
Προγράμματα Ευαισθητοποίησης	5
Προγράμματα mentoring life coaching	0
Προγράμματα Ανάπτυξης Κοινωνικών Δεξιοτήτων	1
Δράσεις Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης	2
Προγράμματα ατομικής υποστήριξης - ενδυνάμωσης	1

ΤΡΙΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ
Προϋπολογισμός Δράσεων ανά Άξονα

Συμπληρώστε τον πίνακα με όλες τις δράσεις ανά άξονα και προϋπολογίστε τες.

ΑΞΟΝΕΣ	Δράσεις	Ωφελούμενοι (άτομα/ οικογένειες)	Φορέας Υλοποίησης	Π/Υ	Φορέας Χρηματοδότησης
Στέγαση και Βασικές Υποδομές	Σχεδιασμός -Προγραμματισμός	Μελέτη	ΔΗΜΟΣ ΑΡΤΑΙΩΝ	25.000	ΕΣΠΑ
	Ομάδες βελτίωσης συνθηκών διαβίωσης (κατασκευή κοινόχρηστων τουαλετών ,λουτρών και στελέχωση)	100	ΔΗΜΟΣ ΑΡΤΑΙΩΝ	202.800	ΕΣΠΑ
	Επιδότηση Ενοικίου	10	ΔΗΜΟΣ ΑΡΤΑΙΩΝ	180.000	ΕΣΠΑ
	Νέα Παραρτήματα Ρομά	150	ΔΗΜΟΣ ΑΡΤΑΙΩΝ	280.800	ΕΣΠΑ
	Ηλεκτροδότηση	100	ΔΗΜΟΣ ΑΡΤΑΙΩΝ	22.000	ΕΣΠΑ
	Ασφαλτοστρώσεις	150	ΔΗΜΟΣ ΑΡΤΑΙΩΝ	30.000	ΕΣΠΑ
	Διαμόρφωση χώρων άθλησης – πάρκων	150	ΔΗΜΟΣ ΑΡΤΑΙΩΝ	25.000	ΕΣΠΑ
Εκπαίδευση	Προγράμματα ενημέρωσης ευαισθητοποίησης μαθητικής και τοπικής κοινωνίας και προβολή της θετικής επίδρασης της εκπαιδευτικής διδασκαλίας	2 προγράμματα	ΔΗΜΟΣ ΑΡΤΑΙΩΝ	10.000	ΕΣΠΑ
	Σtereότυπα Μαθητικής Κοινότητας- προγράμματα για την αντιμετώπιση των προκαταλήψεων	2 προγράμματα	ΔΗΜΟΣ ΑΡΤΑΙΩΝ	10.000	ΕΣΠΑ
	Εκπαίδευση ενηλίκων	20 άτομα	ΔΗΜΟΣ ΑΡΤΑΙΩΝ	20.000	ΕΣΠΑ
Πρώθηση στην Απασχόληση	Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας	5 θέσεις εργασίας	ΔΗΜΟΣ ΑΡΤΑΙΩΝ	20.000	ΕΣΠΑ
	Προγράμματα επιμόρφωσης	60 καταρτιζόμενοι	ΔΗΜΟΣ ΑΡΤΑΙΩΝ	70.000	ΕΣΠΑ
	Προγράμματα ON THE JOB TRAINING	5 καταρτιζόμενοι	ΔΗΜΟΣ ΑΡΤΑΙΩΝ	10.000	ΕΣΠΑ
	Ανάπτυξη Κοινωνικής Οικονομίας	1	ΔΗΜΟΣ ΑΡΤΑΙΩΝ	20.000	ΕΣΠΑ
Υγεία	Δίκτυο Προστασίας της Υγείας	30 άτομα * 5 έτη	ΔΗΜΟΣ ΑΡΤΑΙΩΝ	52.500	ΕΣΠΑ
	Δράσεις Ενημέρωσης Ευαισθητοποίησης Πληθυσμού Ρομά	5 (προγράμματα)	ΔΗΜΟΣ ΑΡΤΑΙΩΝ	37.500	ΕΣΠΑ

Κοινωνική Μέριμνα και ένταξη	Δράσεις Ενημέρωσης Ευαισθητοποίησης Γενικού πληθυσμού και εργοδοτών	2 (προγράμματα)	ΔΗΜΟΣ ΑΡΤΑΙΩΝ	20.000	ΕΣΠΑ
	Υποστηρικτικές Δράσεις	175	ΔΗΜΟΣ ΑΡΤΑΙΩΝ	86.000	ΕΣΠΑ

Χρονοδιάγραμμα Υλοποίησης Δράσης

Συμπληρώστε τον πίνακα με όλες τις ενέργειες που απαιτούνται για την υλοποίηση της κάθε δράσης, το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης και ο φορέας υλοποίησης τους καθώς και τα προαπαιτούμενα

	Περιγραφή της δράσης	1° τρίμηνο	2° τρίμηνο	3° τρίμηνο	4° τρίμηνο	5° τρίμηνο	6° τρίμηνο	7° τρίμηνο	8° τρίμηνο	9° τρίμηνο	10° τρίμηνο	11° τρίμηνο	12° τρίμηνο
Στέγαση και Βασικές Υποδομές	Επιδότηση ενοικίου												
	Ασφαλτοστρώσεις												
	Ομάδες βελτίωσης συνθηκών διαβίωσης (κατασκευή κοινόχρηστων τουαλετών ,λουτρών												
	Νέα Παραρτήματα Ρομά												
Εκπαίδευση	Προγράμματα ενημέρωσης ευαισθητοποίησης μαθητικής και τοπικής κοινωνίας και προβολή της θετικής επίδρασης της εκπαιδευτικής διδασκαλίας												
	Στερεότυπα Μαθητικής Κοινότητας-προγράμματα για την αντιμετώπιση των προκαταλήψεων												
	Εκπαίδευση ενηλίκων												
Πρώθηση στην Απασχόληση	Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας												
	Προγράμματα επιμόρφωσης												
	Προγράμματα ON THE JOB TRAINING												
	Ανάπτυξη Κοινωνικής Οικονομίας												
Υγεία	Δίκτυο Προστασίας της Υγείας												
Οριζόντιες	Δράσεις Ενημέρωσης Ευαισθητοποίησης Πληθυσμού Ρομά												
	Δράσεις Ενημέρωσης Ευαισθητοποίησης Γενικού πληθυσμού και εργοδοτών												
	Υποστηρικτικές Δράσεις												

Για εργασίες/ μελέτες που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί και ολοκληρωθεί, ή βρίσκονται σε εξέλιξη γίνεται καταγραφή και αποτύπωση για την ωριμότητα της δράσης (πχ τροποποίηση σχεδίου πόλης, δίκτυα ύδρευσης, αποχέτευσης, ηλεκτρισμού, τυχόν διαθέσιμες μελέτες, πολεοδομικά σχέδια για τον προτεινόμενο χώρο μετεγκατάστασης κτλ